

Uvoz prvič pokrili z lastnim izvozom

Leto je naokoli. To je priložnost, da napravimo obračun naših rezultatov. Najprej lahko ugotovimo, da se za večino sveta končuje leto, v katerem vojaški nemiri niso pojenjali, v katerem se nasprotja med bogatim severom in siromašnim jugom še poglobljajo. Minilo je torej leto, ko zaradi pomanjkanja hrane vsak četrti prebivalec naše poloble zre smrti v oči, na drugi strani pa bogate dežele ne vedo, kam s kmetijskimi in industrijskimi izdelki. Da je tragedija še večja, se v svetu širi gospodarska kriza, v kateri izgubljajo milijoni in milijoni delavcev svoje delo. Ravno končano leto si bodo torej zapomnili predvsem siromašni ljudje tega sveta.

Kaj pa pri nas? Tudi Jugoslavije ni obšla svetovna gospodarska kriza. Čutimo jo na vsakem koraku. Jugoslovani si bomo leto 1982 zapomnili tudi zaradi nečesa drugega. V tem letu smo postali bogatejši za spoznanje, da naše gospodarske težave ne izvirajo samo iz svetovnih, da smo za te težave pogosto krivi sami. Nedelo je gotovo prva stvar, ki nas je pripeljala tako daleč.

Spoznali smo tudi, da smo zadnja leta živeli na tuj račun. Zadolževali smo se v tujini, da smo lahko umetno vzdrževali visok standard. Toda prišel je dan obračuna. Ko smo potegnili črto pod račun našega dela in porabe, smo lahko samo še ugotovili, da se iz takega stanja lahko rešimo samo z lastnim delom. Rešitev je torej na krožniku: več proizvajati, posebno za izvoz, iz našega kolja preganjati nedelo, nedisciplino in neodgovornost. Tako bomo tudi najbolj krepili samoupravljanje kot smerokaz naše prihodnosti. Naj to misel zaključim z optimističnim prizvokom: kar je bilo včeraj nemogoče, je danes življenjska nuja.

Seveda pa rezultatov teh prizadevanj ne bomo dosegli čez noč, ker tudi napake niso prišle v enem samem letu.

In končno kakšna je Novoteksova bilanca? Tudi za nas velja, da nismo sami v Jugoslaviji, zato smo delili z njo vse dobro in zlo. Praktično smo imeli v našem poslovanju dva različna polčasa. V prvem, pri tem mislim na prvo polovico leta, smo imeli zelo vzpodbudne rezultate. Izvoz je bil krepko presežen, rasla je proizvodnja, v prodaji ni bilo težav. Z uvedbo ekonomskih ukrepov sredi tega leta, ko je bil zmanjšan delež razpolaganja z devizami, in sicer od 65 odstotkov na borih 30, je naš „vlak“ začel izgubljati na hitrosti. Čeprav smo se hitro prilagodili novim razmeram in izdelali akcijski program, ki smo ga dosledno izvajali, so posledice sedaj, ko se leto končuje, očitne. S prej omenjenimi ukrepi je bil prizadet primerni del proizvodnje, to je proizvodnja tkanin, ki je tradicionalno vezana na uvoz volne in nekaterih drugih materialov.

Lahko smo ponosni, da smo v letošnjem letu izvozili v vseh treh konfekcijah za več kot 60 odstotkov celotne proizvodnje, v metraži pa preko 30.

Na koncu se trezen človek sprašuje, kaj nam to pomaga, ko pa je ostanek deviz tako pičel, da z njim lahko kupimo le tretjino vseh surovin. K sreči smo manjkajoči del uspeli združiti, vendar smo pri tem porabili veliko dohodka. S ponosom

lahko ugotovimo, da smo v letošnjem letu prvič pokrili uvoz z lastnim izvozom.

Na robu vseh teh prizadevanj je treba odkrito priznati, da bi bili lahko rezultati kljub temu ugodnejši. Če bi tudi v Novoteksovih okoljih začeli preganjati nedelo, nedisciplino, če bi bili dovolj smeli in pokazali na neodgovorne tovariše. Pravlagodnost in neodgovornost sta precej krivi, da so rezultati v metražnem delu znatno slabši od pričakovanih.

Kaj nam prinaša leto 1983? Gospodarstveniki trdijo, da bodo razmere za delo še težje. Moramo jim verjeti, ker smo priča vsakodnevnim naporom, kako poravnati dolgove v tujini, ki drugo leto ne bodo manjši. Priča smo tudi velikim zastojem v našem gospodarstvu. Če želimo v Novoteksu doseči vsaj povprečne rezultate moramo:

– še naprej večati izvoz, zlasti na področju metraže

– zaostriti delovno in tehnološko disciplino ter odgovornost, da bi lahko dvignili proizvodnjo,

– terjati, da ekonomska politika za drugo leto upošteva specifični položaj volnarske industrije,

– na vsak način poenotiti hotenja in razrušiti medtozdovske okvire, kajti težave bomo lahko premagali samo kot novoteksovcini in ne kot metražerji, konfekcionarji, da ne naštevamo še druga imena, ki jih nekateri s pridom uporabljajo, da bi razbili našo enotnost.

Čeprav so napovedi za drugo leto zelo črnooglede, naj med nami le prevladata realizem in večja mera optimizma, kajti Novoteks in Jugoslavija sta imela že hujše čase, pa smo jih z enotnostjo in delom vedno uspeli premagati.

Izkoriščam to priložnost in se slehernemu delavcu našega kolektiva zahvaljujem za prizadevanja v preteklem letu. Obenem vsem želim uspešno leto 1983.

STANISLAV PAVLIN

IZ DELA SAMOUPRAVNIH ORGANOV – IZ DELA SAMOUPRAVNIH ORGANOV

V novembru in prvi polovici decembra so se sestali vsi delavski sveti temeljnih organizacij, delovne skupnosti skupnih služb in delovne organizacije.

Na dnevnih redih vseh sej so obravnavali poročilo o rezultatih poslovanja TO, DSSS in DO za obdobje I–IX 1982 (poročilo o poslovanju delovne organizacije v devetih mesecih letošnjega leta je bilo objavljeno v prejšnji številki glasila) ter prečiščeno besedilo operativnega načrta ukrepov in aktivnosti zaradi zaostrene gospodarske situacije. O operativnem načrtu sta razpravljala tudi predsedstvo občinskega sindikalnega sveta in družbeni pravobranilec samoupravljanja. Sindikat in družbeni pravobranilec sta dala pripombe na nekatere točke operativnega načrta, češ da niso v skladu s samoupravnimi splošnimi akti in zakoni. Prvotno sprejeti operativni načrt je bil zato

spremenjen in posredovan v obravnavo in sprejem delavskim svetom. (Prečiščeno besedilo splošnega dela operativnega načrta ukrepov in aktivnosti v DO zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja objavljamo v tej številki).

Delavski sveti TO in DSSS so za 28. december razpisali referendum. Na njem bomo odločali o spremembah splošnih aktov v zvezi z novelo zakona o delovnih razmerjih ter s spremenjeno organizacijo nekaterih služb v DSSS. Za izvedbo referenduma so bile imenovane tudi ustrezne komisije, sindikat pa je ob pomoči drugih DPO, organov upravljanja, individualnega poslovnega organa in strokovne službe zadolžen za iz-

peljavo javne razprave o vprašanih, o katerih se bo odločalo na referendumu.

Osnovne organizacije sindikata so bile na delavskih svetih zadolžene tudi za izvedbo javne razprave o spremembah in dopolnitvah pravilnika o delovnih razmerjih ter pravilnika o obveznostih in odgovornostih delavcev. Spremembe teh aktov bodo posredovali v sprejem delavskim svetom TO in DSSS.

Delavski sveti TO Tkanina, TO Konfekcija I in DSSS so sklepali tudi o dopolnitvi kataloga del in nalog z zahtevo po dodatnem znanju tujega jezika za več del in nalog.

Delavski sveti TO Tkanina, TO Trgovina in DSSS so sklepali o povišanju regresa za topli obrok od 650 na 850 din. Povišanje regresa velja od 1. novembra 1982. Delegati so se o dejstvu, da se stroški iz dneva

v dan večajo, s povečanjem regresa strinjali. Delavski svet TO Konfekcija I pa je sprejel sklep, da se s povečanjem regresa sicer strinja, vendar bo o povečanju sklepal, ko bo DS posredovana obrazložitev, od kod menzi dohodek v preteklih letih.

Delavski sveti temeljnih organizacij, DSSS in delovne organizacije so razpravljali še o nekaterih vprašanih.

Tako je delavski svet delovne skupnosti skupnih služb 10. novembra 1982 sprejel sklep, da je treba z izplačevanjem stimulacije po pravilniku o nagrajevanju delavcev v kooperaciji počakati, dokler delavskemu svetu ne bodo posredovali odgovorov, kdo odgovarja za neizpolnjevanje posameznih nalog in kdo ugotavlja ali določa višino stimulacije glede na izvrševanje nalog v zvezi s kooperacijo. Na sejo

Na referendum!

28. decembra 1982 bomo delavci Novoteksa odločili na referendumu.

6. decembra so delavskemu svetu posredovali obširno poročilo o proizvodnji v kooperaciji ter z njo povezani problematiki. Vendar so delegati sprejeli sklep, naj se poročilo dopolni s poročilom o količini kvalitativnih kosov, proizvedenih v kooperaciji, o količini popraviljenih kosov iz kooperacije v konfekciji Novo mesto, o izplačani stimulaciji po kvaliteti kosov, o izpolnjevanju rokov proizvodnje v kooperaciji ter približnim finančnim rezultatom, doseženim s proizvodnjo v kooperaciji.

Predlog o novem načinu nagrajevanja delavcev v kooperaciji pa je bil sprejet.

Na seji 10. novembra je delavski svet sklepal še o sprejemu več samoupravnih sporazumov, o prošnjah in pritožbah ter o vprašanih, ki so jih delavci DSSS I posredovali delavskemu svetu in komisiji za samoupravno delavsko kontrolo v zvezi z obračunavanjem vrednosti točke oziroma v zvezi s precejšnjimi razlikami vrednosti točk v DSSS. V razpravi so se navzoči strinjali, da merila za izračun individualne učinkovitosti za DSSS niso pravilna ter da jih je potrebno čimprej popraviti (rok je en mesec).

Delavski svet je zavrnil predlog komisije za delovna razmerja za ustanovitev več del in nalog v sektorju za informacijske sisteme in organizacijo. Delavski svet je sprejel sklep, naj kolegijski poslovodni organ ustanovi strokovno komisijo, ki bo uskladila vse dosedanje spremembe delovnih mest (ocenitve) po katalogu del in nalog.

Delavski svet DSSS se je sestel še na izredni seji 25. novembra. Razpravljali so o priporočilu skupščine občine Novo mesto za premaknitev delovnega časa. O spremembi delovnega časa v DSSS so bili delavci obveščeni preko Novic.

Na seji 6. decembra je DS DSSS poleg problematike v kooperaciji razpravljali še o težavah delavcev v skladišču gotovega blaga konfekcije, sprejel pa tudi sklep, da velja delovni čas ob sobotah za delavce DSSS od 5.50 do 13.50 ure.

Na seji dne 11. novembra je delavski svet TO KONFEKCIJA I obravnaval in sprejel poročilo o inventurnih popisih ter sklepal o predlogih za odpis, obravnaval cenik pomlad-poletje 83 in ga posredoval v potrditev zboru delavcev tozda ter sprejel samoupravni sporazum.

Zelo kritično je ocenil udeležbo vabljenih in poročevalcev na delavskem svetu. Pripomba je bila tudi, ker je imel kole-

gijski poslovodni organ sejo takrat kot delavski svet. Sprejel je sklep da v bodoče ne bo odločal o zadevah, za katere delegatom ne bo posredovana obrazložitev z vabilom za delavski svet in za katere ne bodo navzoči tudi poročevalci.

Na seji 12. novembra je delavski svet TO TKANINA precej časa posvetil kvaliteti in proizvodni problematiki. Delavski svet se je strinjal, da je treba o slabi kvaliteti in vzrokih zanjo spregovoriti s strokovnimi službami TO Tkanina in TO Predilnica Metlika ter z delegati delavskih svetov obeh temeljnih organizacij.

Zaradi izteka 4-letnega mandata individualnega poslovodnega organa je delavski svet razpisal ustrežna dela in naloge ter imenoval razpisno komisijo. Nadalje je obravnaval poročilo inventurne komisije, sprejel več samoupravnih sporazumov ter sklepal o prošnjah in pritožbah. Ker za nekatere prošnje in pritožbe ni glasovalo dovolj delegatov, bo o njih delavski svet ponovno razpravljajal.

Delavski svet je na tem zasedanju sprejel tudi sklep, da se začne z modernizacijo delovne enote tkalnica oziroma zamenjavo dosedanjih tkalskih strojev. Sprejel je sklep, da se iz Sovjetske zveze nabavi 24 tkalskih strojev tipa STB-4.

Delavski svet delovne organizacije se je sestel 3. decembra. Sprejel je poročilo o izvrševanju operativnega načrta ukrepov v zaostrenih razmerah gospodarjenja, sprejetega na delavskem svetu 3. julija letos. Sprejel je še sklep, da se zaradi potreb proizvodnje v TO Tkanina zaposli dva vzdrževalca strojev. Poslovodni organ je bil zadolžen, da podpiše samoupravni sporazum SIS za nafto in plin, če bo ugotovljeno, da je sprejem navedenega samoupravnega sporazuma za DO nujno potreben. Nadalje je delavski svet zadolžil začasno komisijo, imenovano v operativnem načrtu, da na prve prihodnje seje delavskih svetov posreduje predlog načina in višine izplačila OD v zoženih pogojih dela. Delavski svet je imenoval še strokovno komisijo, ki naj ugotovi vzroke za zmanjšanje proizvodnje in za slabo kvaliteto v TO Tkanina ter predlaga ukrepe za izboljšanje stanja.

Delavski svet je sprejel tudi več samoupravnih sporazumov ter sprejel o prodajnih ugodnostih, ki jih nudi članom kolektiva delovna organizacija Novoteks. (Z ugodnostmi so bili delavci obveščeni v Novicah). Na koncu je delavski svet sklepal še o najemu kredita v tujini.

ANICA

V skladu s sklepi delavskih svetov temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb je bil razpisan referendum za sprejem sprememb in dopolnitev splošnih aktov.

Osnutek sprememb in dopolnitev splošnih aktov je bil v javni razpravi do 15. decembra. Pripombe na osnutek je sprejemalo tajništvo organov upravljanja do konca javne razprave. Po 15. decembru je odbor za normativno dejavnost prispele pripombe obdelal ter sestavil dokončni predlog sprememb in dopolnitev za sprejem na referendumu.

Na referendumu bomo sprejemali spremembe in dopolnitve naslednjih samoupravnih splošnih aktov:

I. samoupravnega sporazuma o združitvi v DO Novoteks,

II. statuta DO Novoteks,

III. statuta DSSS,

IV. samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delavci združenih TO in DSSS v sestavi DO Novoteks,

V. samoupravnih sporazumov o združevanju dela delavcev v TO (DSSS),

VI. statuta TO Tkanina.

Na referendumu pa ne bodo vsi delavci odločali oziroma potrjevali spremembe vseh šestih samoupravnih splošnih aktov. Z referendumom bodo sprejemali le tiste akte ki se nanje nanašajo. Tako bodo delavci v DSSS sprejemali akte pod III, IV, in V,

v TO Tkanina akte pod I, II, IV, V, in VI,

ostale TO pa akte pod I, II, IV, in V.

Spremembe in dopolnitve aktov v osnutku so v zvezi z naslednjimi novostmi:

Delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi (direktorje sektorjev in pomočnika glavnega direktorja) odslej imenuje delavski svet DSSS (dosedanja ureditev ni bila v skladu z zakonom o združenem delu).

Delovno organizacijo odslej namesto kolegijskega vodi individualni poslovodni organ — glavni direktor (sklep DS DO z dne 15. 9. 1981).

Organizacija dosedanjega tehnično-razvojnega sektorja se spremeni, tako, da se iz sektorja izločita tehnični in razvojno-tehnološki oddelek za konfekcijo in laboratorij ter ustanovita nova oddelka za programiranje investicij ter za ekonomsko ob-

delavo projektov. Predvideno je, naj bi se tehnični in razvojno-tehnološki oddelek razpostavil v TO Konfekcija I, svojo funkcijo bi opravljal za vso konfekcijsko proizvodnjo (Vinica, Novo mesto, kooperacija).

Služba za napredek kakovosti (kontrola kvalitete) se prestavi v TO. Vhodna kontrola za repro material se organizira v TO Konfekcija I in opravlja funkcijo za vso konfekcijsko proizvodnjo.

Laboratorij se izloči iz tehnično-razvojnega sektorja in je odslej samostojna enota. Prida se mu funkcija s področja spremljave standardov kvalitete (brez operativne funkcije). Vodja laboratorija je koordinator in strokovna oseba za celotno tovarno na področju standardov kvalitete.

Služba kooperacije se izloči iz prodajnega sektorja (kjer je bila formalno po splošnem aktu, dejansko pa je bila v tehnično-razvojnem sektorju) ter prestavi v TO Konfekcija I, kjer opravlja funkcijo za vso konfekcijsko proizvodnjo — kar zadeva operativni del. Kar pa zadeva zagotovitev in koordinacijo proizvodnih kapacitet s komercialno funkcijo (cene, pogodbe), se ta del še naprej opravlja v prodajnem sektorju.

V splošnem sektorju se ustanovi izobraževalni center (sklep DS DO), menza pa se izloči iz splošnega oddelka ter postane samostojna enota. Prevzame tudi funkcijo koordinacije nabave za menzo v Metliki oziroma Vinici.

Tudi formalno se ustanovi nov sektor za informacijske sisteme in organizacijo s tremi oddelki.

Kolegij ni več kolegijski poslovodni organ temveč postane posvetovalno telo glavnega direktorja. Ta organ tvorijo delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi — pomočnik glavnega direktorja in direktorji sektorjev. Na novo so opredeljeni razpisni postopek za te delavce ter pogoji, ki jih morajo izpolnjevati ob izbiri.

V akta so vstavljene nove določbe, ki jih diktira novela zakona o delovnih razmerjih (obrazložitev novitet je bila podana v septembrski številki našega glasila), novitete pa so zajete tudi v pravilnikih o delovnih razmerjih in disciplinskem pravilniku. Ti so v javni razpravi.

Izvoz - pogoj za nemoteno poslovanje

V preteklih letih je Novoteks veliko izvažal, pospešen izvoz je posebej opazen v letu 1981, ko smo izvozili 923.020 metrov blaga in v prvem polletju 1982, ko je šlo na tuje 654.175 metrov od načrtovanih 643.000. Izvoz v prvem polletju letošnjega leta je temeljil predvsem na pogodbah, sklenjenih v lanskem letu. V drugem polletju je izvoz začel upadati, plana izvoza ne bomo dosegli.

Naša največja kupca v letu 1981 in v prvem polletju 1982 sta bila firma William Gilbey iz ZDA in Alžirske državne ustanove, ki sta kupila več kot 70 odstotkov blaga, na konvertibilno območje. Preostale količine smo prodali v dežele v razvoju, predvsem v Irak, Libanon, Ciper, Libijo, ter v nekatere evropske države, predvsem v ZRN, Italijo in Francijo. Iz priložene tabele je razviden Novoteksov izvoz tkanin po državah oziroma območjih (navajamo podatke za konvertibilno območje).

Slabši rezultati v drugem polletju 1982 so posledica svetovne gospodarske recesije ter s tem zmanjšanja kupne moči v Evropi, na Bližnjem vzhodu pa zaradi zapletene politične situacije mednarodna trgovina upada. Zaradi padca naročil v drugem polletju ne bomo dosegli niti skrčenega plana izvoza - predvsem zaradi težav v Novoteksu samem. Slaba kvaliteta tkanin povečuje število izpadov in ponovitev, zaradi česar prihaja do velikih kasnitev pri rokih dobav in preklica naročil.

Močna gospodarska recesija v svetu vpliva na manjša naročila, na katera pa vplivajo še sprememba mode in vojno stanje na Bližnjem vzhodu ter pomanjkanje denarnih sredstev pri standardnih kupcih. Dobljena naročila zaradi znanih težav v proizvodnji tkanin, predvsem zaradi nekvalitetne proizvodnje, ne realiziramo v naročenih količinah, predvsem pa ne pravočasno. Potrjene termine za odpremo večkrat prestavljamo, kupce moramo nenehno prositi za podaljšanja. Žal pa tudi prestavljenih rokov ne izpolnjujemo v celoti, saj večkrat še na dan odpreme v skladišču ni dovolj blaga. V zadnjih mesecih smo priča velikim težavam pri izpolnitvi pogodbenih naročil Muri Murska sobota in firmi William Gilbey, predvsem zaradi izpadov v proizvodnji. Dogaja se, da se nekateri artikli in deseni tudi po večkrat ponavljajo, najbolj nevpodobno pa je, da tudi ponovitve niso v redu.

Tudi v Novoteksu je izvoz prednostna usmeritev in naloga, če hočemo, da bomo še v naprej lahko zagotavljali kolikor toliko nemoteno proizvodnjo.

Za prihodnje leto bomo planirali 18 odstotkov večji izvoz (glede na doseženo realizacijo v letu 1982), kar pa bo zelo težko doseči. Poleg svetovne recesije na naš izvoz v Evropo močno vplivajo modni tokovi v zadnjem obdobju. Za vrhnja oblačila se vse manj uporabljajo tkanine iz mešanice polyester/volna, katere nadomeščajo tkanine z drugimi surovinskimi sestavi in karakteristikami otipa. Predvsem so to tkanine z mehkejšim otipom kot na primer mešanice z bombažem ter modne tkanine z visokim odstotkom volne, ki zaradi modne usmerjenosti prenesejo visoke cene.

Opazna je velika zasičenost tržišča s tekstilnimi proizvodi, povpraševanje je manjše. Vse hujša je konkurenca iz azijskih in vzhodnoevropskih držav, ki so z nizkimi cenami in kakovostnimi izdelki velika ovira pri pridobivanju novih naročil ob še sprejemljivi izvozni ceni.

Pri kupcih iz dežel v razvoju, kot so na primer Alžir, Libija, Irak, itd., pa je zaradi vojnih razmer tržišče mrtvo, ali pa države nimajo denarja, da bi plačevale uvoženo blago, saj se zaradi velike odvisnosti od gospodarsko močnejših držav tudi same srečujejo s podobnimi težavami kot Jugoslavija. V letu 1983 lahko realno pričakujemo, da bomo prodali nekaj tkanin v Alžir, predvsem za potrebe vojske, policije ter drugih državnih ustanov. Tako kot v Alžiru so tudi v drugih arabskih državah (Irak, Iran, Egipt, itd.) razpisani tenderji, na katerih so s svojimi ponudbami prisotni skoraj vsi svetovni proizvajalci metrskega blaga. Vprašanje je, ali nam bo uspelo, da bomo tudi naročila dobili.

Problematično pa je tržišče ZDA in Kanade, kjer ne moremo pričakovati povečanja naročil. Pri tem je precejšen del krivde na Novoteksu, ker postajamo vse bolj nesoliden dobavitelj glede količin, kvalitete in rokov. Veliki izpadi, nesolidna kvaliteta in zamujanje odpremnih rokov povzročajo izgubljanje zaupanja pri težko pridobljenih velikih konfeksionarjih v ZDA. Lahko pričakujemo celo zmanjšanje naročil, predvsem pa velik pritisk na ceno.

Razmišljamo in iščemo možnosti za izvoz preje oziroma

storitev v predilnicah. Dokler ne uredimo kvalitete metražni proizvodnji tega ne moremo izvesti. Poskušali bomo v letu 1983, nuditi naše s uosluge v predilnicah in iskali možnosti

za zapolnitev prostih kapacitet v tkalnici z „John posli“.

Sedanje in bodoče stanje na svetovnih tržiščih ni preveč obetajoče. Zato se bomo morali kar najbolj truditi za napore boljše kakovost in pravočasno realizacijo sklenjenih naročil, poiskati pa bo treba tudi nova naročila in kupcev.

PREGLED IZVOZA TKANIN PO OBMOČJIH OZIROMA DRŽAVAH V LETU 1981 IN PRVEM POLLETJU 1982

OBMOČJE	REALIZACIJA IZVOZA V 1981 LETU		REALIZACIJA IZVOZA V PRVEM POLLETJU 1982	
	metri	%	metri	%
ZDA	449.733	48,7	287.001	43,9
EVROPA - dir.	49.567	5,4	10.517	1,6
EVROPA - preko konfekcije	125.378	13,6	72.296	11,0
ALŽIR - dir. + konfekcija	98.594	10,7	284.361	43,5
OSTALO dir.	76.994	8,3	-	-
Dežele v razvoju				
OSTALO - preko konfekcije Dežele v razvoju	122.754	13,3	-	-
SKUPAJ	923.020	100,0	654.175	100,0

Vzroki, posledice in ukrepanja

Proizvodnja preje v predilnicah TO Metlika in DE predilnica TO Tkanina kakor tudi proizvodnja gotovih tkanin v DE oplemenitilnica s šivalnico je v zadnjih mesecih padla. V oktobru se je tako stanje razširilo še na DE Tkalnica, kjer so zdaj že dva meseca nezasedeni klasični tkalski stroji, ki izdelajo 8 odstotkov letne proizvodnje tkanin.

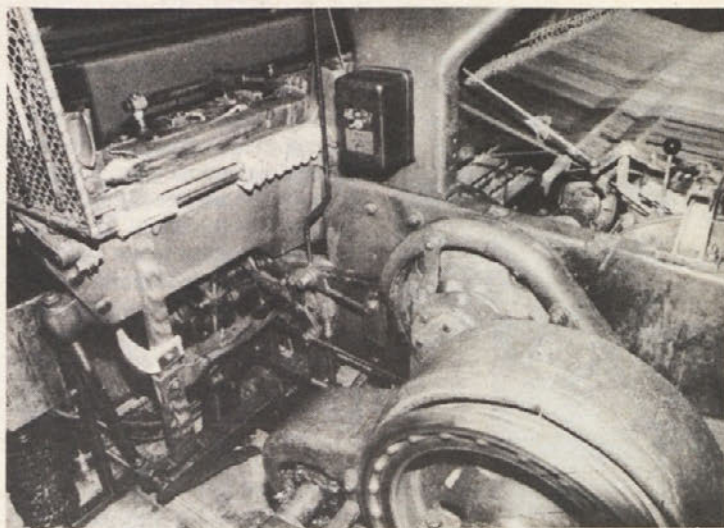
Izvršitev plana proizvodnje v odstkih:

	avgust	september	oktober	november
Predilnica Metlika	96,6	93	90	95
Predilnica Novo mesto	100	99	96	100
Tkalnica	104	101	93	91
Oplemenitilnica	82	82	92	91

Izpad proizvodnje gotovih tkanin je mnogo večji in hitrejši kot bi pričakovali iz rezultatov proizvodnje v DE tkalnica. Vzrok za to je dejanski padec kvalitete preje iz metliške in novomeške predilnice že v juliju, zaradi česar imamo velike težave v oddelku šivalnice v DE oplemenitilnica pri čiščenju in izšivanju - odstranjevanju napak - tkanin. Zaradi takšne kvalitete preje imamo pri izvrševanju proizvodnje po naročilu za izvoz in domači trg v večini primerov izpad asortimana - saj izpadejo često kompletni

deseni, tako da je nemogoče kompletirati odpremo posameznih naročil kupcem. Precejšen delež izpada desenov iz naročil nam zadnje čase povzroča tudi kvaliteta efektne preje (filan). Zaradi takšnega stanja v kvaliteti proizvodnje gotovih tkanin, ki je posledica kvalitete vhodnih materialov in dela, se dogaja, da je potrebno veliko naročil ponavljati. To povzroča nadaljnjo kasnitev dogovorjenih rokov in preklica naročil. Zaradi tega je bila v oktobru in novembru realizacija prodaje tkanin in pletenin:

	realizacija	plan
Oktober	238.000 m	270.000 m
November	134.000 m	234.000 m

To pomeni izpad realizacije 130.000 m oziroma 2.600.000 starih dinarjev pokritja, kar je približno 1,5 mesečni OD za obe TO (Predilnica Metlika, Tkanina).

Glede na rezultate devetmesečnega poslovanja v obeh temeljnih organizacijah kaže takšen izpad proizvodnje — z njim pa izpad realizacije prodaje in izpad dohodka — na to, da smo že na meji, oziroma pred izgubo. Posebno še, ker glede na kvaliteto, prejo, surovine tkanine, in razpoložljive količine preje ocenjujemo, da plan proizvodnje ne bo izvršen tudi v decembru.

Iz navedenega sledi, da moramo poleg ukrepov, ki jih že izvajamo, sprejeti še dodatne in učinkovitejše takšne, ki bodo tvorili dejanski sanacijski načrt, oziroma zagotovili normalne pogoje poslovanja — to se pravi izboljšanje kvalitete in izvrševanje planov proizvodnje v naslednjem letu.

Analiza vzrokov kaže na:

1. neprimerno kvaliteto surovin,
2. neredno in nesortirano nabavo surovin, pomožnih materialov in rezervnih delov,
3. zelo kratke roke posameznih naročil,
4. dejstvo, da je obnavljanje tehnologije — strojnega parka zanemarjeno (investicije za raz-

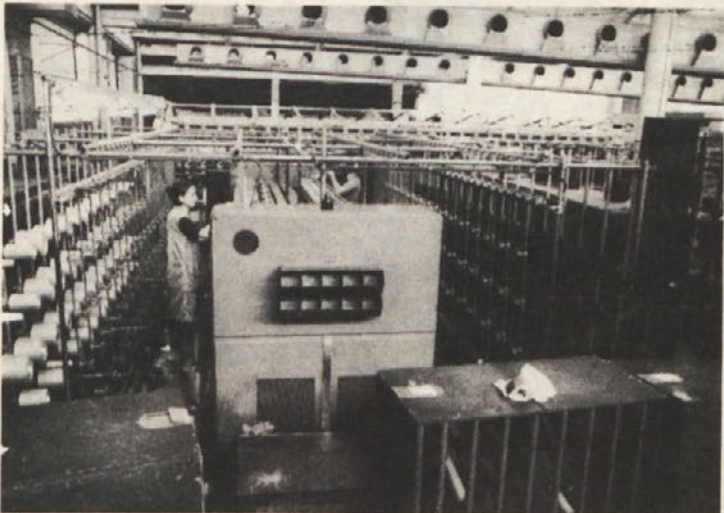
reševanje ozkih grl, nadomeščanje dotrajanega strojnega parka).

Notranje rezerve v obeh TO lahko iščemo in tudi so na področju izboljšanja tehnološke in delovne discipline. To moramo in bomo uredili s posebnimi ukrepi, o katerih bodo razpravljale družbenopolitične organizacije in tehnični kader metražnega dela proizvodnje 10. decembra in DS Tkanine 13. decembra 1982. Gre za:

- organizacijske ukrepe (premistitve in posebne zadolžitve),
- disciplinske ukrepe (sankcije), za neizvrševanje nalog in neizvajanje tehnologije,
- uvedbo 6-dnevnega delovnika, kjer je potrebno (uvedba izrednega stanja), dokler se stanje ne sanira

Vzporedno s tem moramo po hitrem postopku reševati in odstraniti tudi ostale vzroke, da bi z izvajanjem prej navedenih ukrepov lahko dosegli čim boljše rezultate. Treba je:

1. nabaviti vse manjkajoče dele in urediti strojni park,
2. zagotoviti redno nabavo surovin in pomožnega materiala,
3. z dodatnim investicijskim vzdrževanjem in posameznimi investicijami rešiti ozka grla v proizvodnji in sanirati strojni

park (priprava za barvanje, odpiranje po lisezi itd.),

4. urediti obrate oziroma oddelke v predilnici v Metliki in v pripravi tkalnice za proizvodnjo belih in svetlih partij — preje in tkanine,

5. držati se dogovorjenih rokov za dostavo naročil proizvodnih.

Zavedati se moramo, da s tem v obeh TO uvajamo izredno stanje za nedoločen čas oziroma do popolne sanacije.

Vsi delavci, proizvodni strokovni, morajo vložiti največje napore, da se stanje normalizira in si prizadevati za doseganje plana glede kakovosti in količine. ZVONE BAVČAR

Proizvodno delo in delovna praksa

Z izvajanjem proizvodnega dela in delovne prakse se tudi Novoteks neposredno vključuje v vzgojnoizobraževalni proces usposabljanja z delom.

Priprave na proizvodno delo in delovno prakso za šolsko leto 1982/83 so se začele že v juniju. Takrat smo se predstavniki vseh organizacij združenega dela v novomeški občini dogovorili o razmestitvenem načrtu. Z njim smo zagotovili enakomerno razmestitev učencev in s

že v septembru (prve skupine), zadnje skupine bodo končale v decembru.

Medtem ko učenci prvega letnika izvajajo proizvodno delo po učnih načrtih tekstilne panoge, pa učenci drugih letnikov opravljajo delovno prakso v okvirih svoje stroke. Zato smo morali dodatno usposobiti inštruktorje za kemike, naravoslovce, družboslovce in trgovce. Sedaj imamo v celotni delovni organizaciji usposobljenih 17 inštruktorjev.

tem tudi enakomerno obremenitev delovnih organizacij.

Za našo delovno organizacijo je bilo določeno, da sprejme na proizvodno delo in delovno prakso 175 učencev.

Učenci prvega letnika srednjega usmerjenega izobraževanja bodo opravljali proizvodno delo v drugem polletju. Usposabljali se bodo pri tistih nalogah, ki smo jih že izvajali v lanskem šolskem letu. Delali bodo torej v neposredni proizvodnji. V TO TKANINA bodo opravljale proizvodno delo učenke družboslovne in ekonomske srednje šole, v TO KONFEKCIJA Novo mesto pa učenke iz izobraževalnega centra Beti. Za njih bodo skrbeli inštruktorji, ki smo jih usposobili že lani in za katere lahko rečemo, da so že izkušeni, saj so prvo pedagoško — andragoško izkušnjo že uspešno opravili.

Učenci drugih letnikov srednjega usmerjenega izobraževanja so pričeli z delovno prakso

Delovno prakso so do sedaj opravili trgovci. Pri njih je trajala nekoliko dlje, imeli so 310 ur, medtem ko imajo ostali 80 ur. Končali so tudi kemiki, ki so delovno prakso opravljali v barvarni, apreturi in kemijskem laboratoriju. Sedaj so na delovni praksi bodoči ekonomski tehniki v finančnem sektorju in administrativni tehniki v splošnem sektorju. Z delovno prakso so končale tudi konfekcionarke skrajšanega programa in drugega letnika iz izobraževalnega centra Beti.

V mesecu decembru bo na delovni praksi še zadnja skupina drugih letnikov usmerjenega izobraževanja, to so učenci naravoslovno — matematične tehnologije, ki bodo opravljali delovno prakso v fizikalnem laboratoriju.

Da bi učenci pri opravljanju izbranih del spoznali zahtevnost dela in si pridobili delovne na-

(Nadaljevanje na 6. str.)

vade in spretnosti, so izdelani tudi načrti izvedbe posameznega dela in naloge. Z načrtom so opredeljeni operativni smotri in cilji, delovni postopki oziroma operacije za opravljanje dela, za delo potrebna orodja, naprave, stroji in merilna orodja, navodila za varno delo, korelacije s predmetom osnove tehnike in proizvodnje ter druga, za izvedbo potrebna pojasnila.

Ti načrti izvedbe dela so sestavni del metode dela in predstavljajo delavcu, ki z učenci neposredno izvaja delo, napotilo za strokovno pravilno, varno in učinkovito uvajanje učenec v delo. Proizvodno delo oziroma delovna praksa se rav-

no po vnaprej predvidenem izboru del in nalog in načrtovanem uvajanju razlikuje od tradicionalne počitniške prakse. Zahtevnost del in nalog, predvidenih z učnim načrtom za pro-

izvodno delo in delovno prakso, se z višjimi letniki še stopnjuje. Zakon o usmerjenem izobraževanju določa, da je šola po svoji funkciji odgovorna za realizacijo celotnega vzgojnoizobraževalnega programa. To pomeni, da je odgovorna tudi za uresničevanje tistih vsebin, ki jih ne izvaja sama. Zato šola v skladu s pogodbo, ki jo je sklenila z našo delovno organizacijo, sodeluje pri načrtovanju, organiziranju in izvajanju proizvodnega dela in delovne prakse. Učitelj, ki je v šoli zadolžen za spremljanje izvajanja tega dela učnega procesa, obiskuje učence v delovni organizaciji in je v stalnem stiku z organizatorjem proizvodnega dela v delovni organizaciji.

ANICA

JAVLJA SE TOZD VINICA – JAVLJA SE TOZD VINICA – JAVLJA SE TOZD VINICA

IZ DELA SAMOUPRAVNIH ORGANOV TO KONFEKCIJA II. VINICA

5. zasedanje delavskega sveta TO Konfekcija II. Vinica je bilo 12. novembra 1982. Dnevni red je obsegal osem točk.

Delavski svet je pregledal izvrševanje sklepov 4. zasedanja in ugotovil, da so izvršeni ali v toku izvrševanja.

Obravnavali so devetmesečno poročilo o poslovanju. Povprečno število zaposlenih je za ene-

ga delavca večje, kot je predvideval plan, ali za 2 delavca ali 1 odstotek večje kot v enakem obdobju lani. Proizvodni plan minut je dosežen in presežen za 3 odstotke, medtem ko je kosovni plan 1 odstotek pod načrtom. Poleg redne proizvodnje je bilo izdelanih še 284.469 kosov v kooperaciji. Produktivnost je v primerjavi z lanskim

devetmesečjem padla za 3 odstotke. Povprečni neto OD je glede na enako lansko obdobje višji za 2.418 din ali za 32 odstotkov. Število nadur se je zmanjšalo za 65 odstotkov. Letos je bilo opravljenih 1701 nadur manj kot lani. Bolezenski izostanki so se v letošnjem letu zvečali za 18 odstotkov. Zaradi bolezenskih izostankov je bilo izgubljenih 47.200 delovnih ur, kar je 11.7 odstotka celotnega fonda delovnega časa.

Delavski svet je sprejel devetmesečno poslovno poročilo in ga zboru delovnih ljudi predlagal v obravnavo in sprejem.

Delavski svet je obravnaval in sprejel popravek operativnega načrta ukrepov in aktivnosti v DO zaradi zaostrene gospodarske situacije. Nadalje je delavski svet sprejel predlog sprememb in dopolnitev pravilnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih. Sprejet je tudi popravek pravilnika o organizaciji in delovanju samoupravne delavske kontrole.

Delavski svet je razpisal referendum, na katerem bomo 28. decembra odločali o spremem-

bah splošnih aktov v zvezi z novo zakonodajo.

Razpisana je javna razprava za spremembo in dopolnitev pravilnika o delovnih razmerjih in pravilnika o obveznostih in odgovornostih delavcev v TO, vodi jo OOS in traja do sprejetja na DS. Na koncu je delavski svet sprejel sklepe o:

– spremembi samoupravnega sporazuma za ekonomske odnose s tujino, za podpisnika je pooblaščen Bogomir Mihelič,

– spremembi in dopolnitvi samoupravnega sporazuma o temeljnih srednjeročnega plana LB, za podpisnika je pooblaščen Bogomir Mihelič,

– samoupravnem sporazumu z Jugoteksilom iz Ljubljane, za podpisnika je pooblaščen Bogomir Mihelič,

– spremembi in dopolnitvi družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini Črnomelj, za podpisnika je pooblaščen Bogomir Mihelič,

Po krajši razpravi o samoupravnem sporazumu s SIS za nafto in plin smo sprejeli sklep, da se samoupravni sporazum podpiše le, če bi zaradi nepod-

VSI „ZA“

V občini Črnomelj delovni ljudje in občani že od 1. januarja 1968 s krajevnim samopriskom prispevajo k izboljšanju splošne življenjske ravni. Zadnjega decembra letos se izteče sedanjí program javnih del in samoprisk iz leta 1967. Zato je skupščina občine Črnomelj na podlagi predloga javnih del od leta 1983 do 1987, ki so ga dale vse krajevne skupnosti, razpisala za 12. december 1982 referendum za sprejem krajevnega samopriska v obdobju 83–87.

Sredstva se bodo zbirala po prispevni stopnji 1,5 % od OD, pokojnin, OD obrtnikov iz katastrskega dohodka. Tako bo zbrano več kot 80 milijonov din. Glede na to, da je potrebno najprej poravnati dolgove in kreditne obveznosti, bo za uresničitev novega programa javnih del ostalo okoli 58.000.000 din.

Program javnih del predvideva:

1. Položitev zapornih slojev asfalta na krajevnih poteh v dolžini 37 km.
2. Rekonstrukcijo in posodobitev cest in krajevnih poti.
3. Dokončanje in razširitve vodovodnih omrežij.
4. Razširitev telefonskega omrežja.

Program je sestavljen tako, da prednostno upošteva dela, ki so najbolj potrebna, hkrati pa bodo sredstva razdeljena po posameznih krajevnih skupnostih. Dejstvo je, da so potrebe v vsaki KS in vsaki vasi veliko večje, zavedati pa se moramo, da je tudi gospodarski trenutek zelo težak. S skupnimi močmi in s skupno akcijo smo sčasoma zmožni zadovoljiti vse naše potrebe.

Zato v nedeljo, 12. decembra 1982, vsi na volišča za boljši jutri.

JOŽE STAREŠINIČ

pisa nastopile težave v preskrbi z gorivom.

V občini Črnomelj je stekla akcija za novoletno obdaritev otrok, zato je DS sprejel sklep, da se odobri v ta namen 24.000 din, to je 100 din na zaposlene. Tudi letos bomo dali novoletno voščilnico v časopis, denar naj gre v korist boja proti

raku. Voščilnica naj se objavi v časopisu DELO. DS je po krajši razpravi, naj bi bil zunanji član naše disciplinske komisije Vlado Grdun tajnik KS, sprejel sklep, da se da ta predlog v obravnavo in sprejem zboru delovnih ljudi.

Sprejet je bil tudi sklep, da se začne urejati okolica tovarne in asfaltira parkirišče.

Po krajši razpravi je bil sprejet sklep, naj se na predlog komisije za inventivno dejavnost Ivanu Keserju izplača zaradi koristnega predloga v proizvodnji enkratna nagrada 500 din.

Tretje zasedanje zbora delovnih ljudi je bilo 16. novembra letos.

Obravnavali in sprejeli so

dévetmesečno poročilo o poslovanju.

Sprejet je bil tudi popravek operativnega načrta ukrepov in aktivnosti v DO zaradi zaostrene gospodarske situacije.

Predlog delavskega sveta, naj bi bil zunanji član naše disciplinske komisije Vlado Grdun, je bil sprejet.

BARBARA MORAVEC

Kaj se dogaja v proizvodnji preje in tkanin?

S tem člankom bi rad informiral vse zaposlene v naši delovni organizaciji, da bi bili seznanjeni z krizno situacijo v metražni proizvodnji.

Danes, če ne že včeraj, bi se morali vsi zaposleni v obeh temeljnih organizacijah zavedati resnosti položaja in jutri več, predvsem pa bolje delati. Minil je čas, ko smo se obnašali lagodno, kajti v zaostrenih gospodarskih razmerah je treba dobro in kvalitetno delati, da bodo naše tkanine sposobne za zahtevna tuja tržišča. Le z večjim in kvalitetnim izvozom pa

bomo lahko nabavili surovine. S tem bomo imeli delo vsi zaposleni, kar pa je tudi pogoj za dohodek. Rast dohodka je osnova za rast osebnih dohodkov in s tem za socialno varnost vseh zaposlenih.

V zadnjih štirih mesecih se je v metražni proizvodnji občutno poslabšala kvaliteta pobarvanega — liziranega česanca, poslabšala se je tudi kvaliteta preje, nastali so zastoji pri šivanju, s tem pa se je poslabšala tudi kvaliteta in manjša proizvodnja tkanin.

Doseg proizvodnje glede na plan je sledeč:

avgust	septem-ber	okto-ber	novem-ber
99 %	100 %	97 %	101 %
88 %	72 %	72 %	79 %
100 %	99 %	96 %	101 %
100 %	97 %	87 %	90 %
82 %	82 %	92 %	91 %

— nezanimanje in neodgovornost strokovnih kadrov in ostalih delavcev,

— opuščanje važnih kontrol v tehnološkem postopku,
— neefikasnost služb kontrole kvalitete v TO in DSSS in
— slab odnos do dela in discipline.

Samoupravni organi so sprejeli naslednje najvažnejše ukrepe:

— reorganizacija vodenja v TO in izmen v Predilnici Metlika, ter sprememba v metodah dela,

— prerazporeditev strokovnih delavcev, glede na njihovo sposobnost,

— timsko vodenje tehnologije predenja in barvanja,

— dopolnilno delo vse sobote v novembru in decembru,

— ponovno pomoč izšivanja tkanin v Metliki in režijskih delavcev v TO Tkanina,

— ureditev lizirnice, avtomatike v barvarni in izpust flote nad 100° C.

— nabava strojev za pripravo pred barvanjem in po lisezi,

— ureditev avtoconerjev v Metliki in možna rekonstrukcija Barmag sukanja,

— ureditev predenja in sukanja za surove in svetle barve,

— nakup stroja za previjanje votka in avtomatov-hranilcev votka ter avtomatske čistilne naprave nad predenjem in sukanjem,

— posotritev osebne odgovornosti nad kontrolo izvajanja tehnologije,

— poostritev odnosov do družbenih sredstev, do dela in discipline.

To pa bomo dosegli z večjo angažiranostjo in disciplino vseh zaposlenih, še posebno strokovnega kadra, delegatov družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov, zlasti pa vseh članov ZK v obeh organizacijah združenega dela. Če tega ne bomo dosegli, se bo zgodilo najhujše — ostali bomo brez dela!

JOŽE MIKLIČ

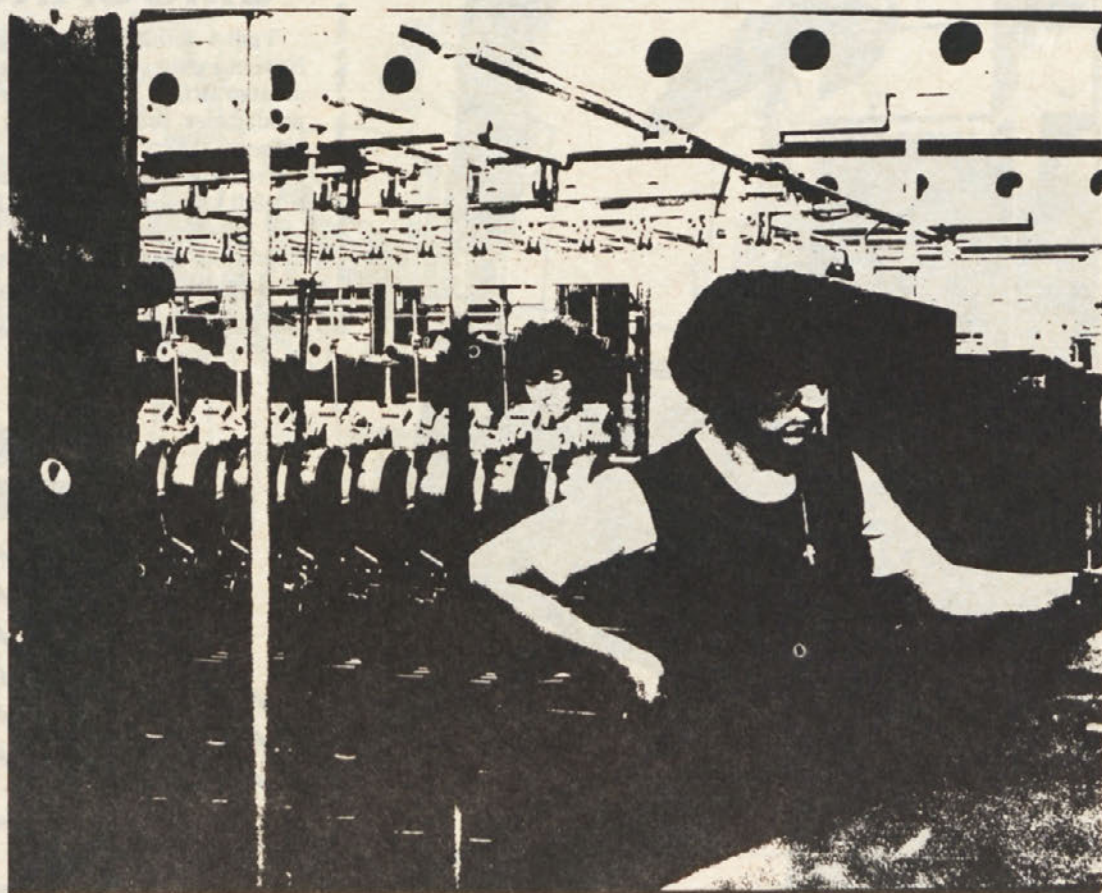
PROIZVODNJA

klasična preja Metlika
repcio preja Metlika
klasična preja Novo mesto
tkanje
oplemenitnje

Pri teh rezultatih je bil izpad proizvodnje za kakih 150.000 m tkanin, kar pomeni za 3 milijarde starih dinarjev manj dohodka, to pa pomeni skoraj ves ostanek dohodka TO Predilnice Metlika in TO Tkanine pri upoštevanju, da se je dohodek že občutno zmanjšal zaradi nakupa (2,5 milijona dolarjev) surovin in rezervnih delov, kajti zaradi ukrepov ZIS smo v zadnjem polletju od skupnega deviznega priliva uporabili lahko le približno 30 odst. naših deviz.

Zaradi ocene, da bo ogroženo pozitivno poslovanje v vseh temeljnih organizacijah, smo že v oktobru, novembru in v začetku decembra analizirali nastalo situacijo na vseh ravneh, razčlenili vzroke in odgovornost posameznikov in predlagali samoupravnim organom ukrepe za saniranje stanja v proizvodnji. Glavni vzroki, ki so razvidni iz analiz, so naslednji:

— slabše kvalitete nekaterih surovin (Maklen),
— kritično pomanjkanje nekaterih rezervnih delov,
— zastarel strojni park (liziranje, raztezanje po liziranju),
— slabo vzdrževanje nekaterih strojev (predilnikov in avtoconerjev).

Ali je tako prav?

11. novembra je bilo šesto zasedanje delavskega sveta TO konfekcija I. Delavski svet se je sestel ob 12. uri v menzi delovne organizacije. Poleg članov in delegatov je bilo povabljenih še 27 sodelavcev, ki so vezani na našo proizvodnjo.

Večina delegatov so delavci, ki delajo na normo, kljub temu pa so se v polnem številu udeležili zasedanja delavskega sveta. Od povabljenih 27 članov kolektiva se jih je zasedanja udeležilo le 9, od 12 poročevalcev pa so poročali samo štirje.

Iz gradiva pripravljene za zasedanje, je bilo razvidno, da je dnevni red pester. Zato nas je toliko bolj presenetilo, da ni bilo na zasedanje niti vseh poročevalcev. Delegati delavskega sveta so bili zelo nezadovoljni s

takšnim odzivom naših nadrejenih in odgovornih za poslovanje. Čeprav smo delegati večinoma iz proizvodnje in brez vsake izobrazbe, čutimo, da so taki odnosi do samoupravljanja v TO skrajno neodgovorni. Zavedamo se, da danes stanje doma in po svetu ni niti malo lahko. Prav zato bi vsi naši nadrejeni morali ravnati bolj odgovorno in delegatom, katerim je zaupana naloga, da zastopamo ostale sodelavce in v imenu vseh delavcev odločamo, po-

magati in z nami sodelovati.

Ker je bilo ob istem času tudi zasedanje strokovnega kolegija, se zasedanju DS ni mogel udeležiti niti direktor TO Konfekcija.

Delegati DS menimo, da ni pravilno, da se ob istem času skliče ta dva tako pomembna sestanka kot sta zasedanje DS in kolegij, še posebej ne v tej situaciji. Za sestanek DS se je vedelo, saj smo nekaj dni pred sestankom dobili gradivo, enega od sestankov bi lahko preložili.

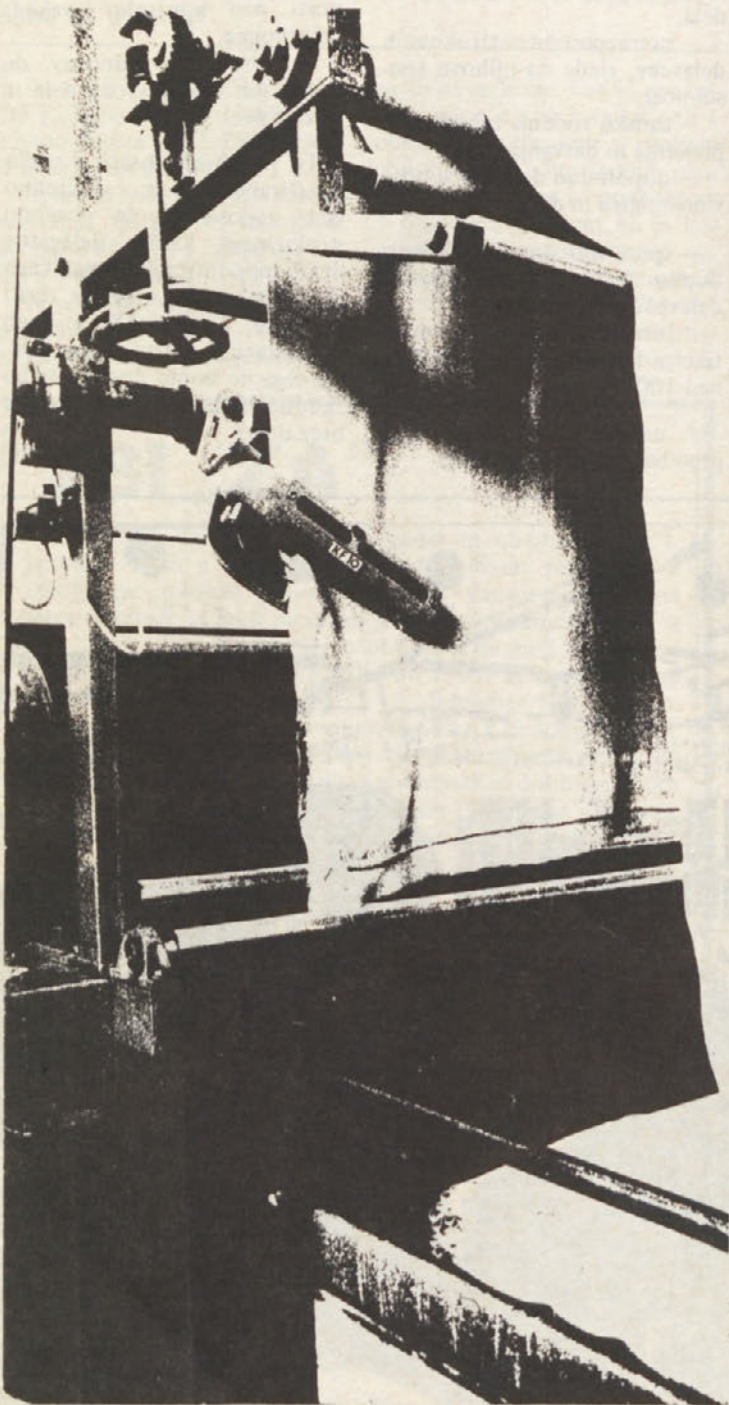
Delegati smo bili na zasedanju jasni in konkretni. Na žalost ni bilo nikogar, ki bi nam na nekatera neposredna vprašanja dal odgovore in pojasnila. Nekaj

točk iz obširnega dnevnega reda zasedanja smo izpustili, ker ni bilo poročevalca ali nekoga, ki bi nam znal pojasniti predlagano temo in gradivo.

Zasedanje je bilo kljub enajstim točkam dnevnega reda končano že ob poldrugih uri. Nezadovoljstvo delegatov je veliko.

Opozarjamo naše nadrejene, da v prihodnje bolj resno in odgovorno sodelujejo z nami in nam pomagajo pri delu v današnjih gospodarskih pogojih. Le s skupnimi močmi in dobrimi medsebojnimi odnosi smo lahko bolj učinkoviti in produktivni.

PAVLA DRENİK

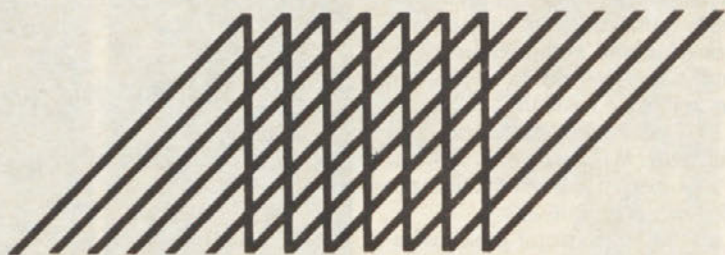

SMUČARSKI SEJEM

Tudi v letošnjem letu je bil v športni dvorani MAROF v Novem mestu smučarski sejem, ki ga je pripravilo smučarsko društvo ROG. Na njem je poleg ostalih razstavljalcev in prodajalcev sodelovala tudi NOVOTEKS TOZD TRGOVINA.

Predstavili smo nov izdelek smučarskih hlač, ki so jih izdelali v tozdu KONFEKCIJA iz novoteksove tkanine.

V veselje vseh, ki imajo radi smučanje, povejmo, da se smučarske hlače in smučarske bunde lahko kupijo v naših prodajalnah v Novem mestu in Bršljinu ter Metliki.

NOVOTEKS

Silvestrska noč

V razvoju izdelkov smo dobili novo mlado moč z imenom Mojca, ki je končala šolo za oblikovanje – modna smer. Opisala vam bo nekaj modnih novosti za najdaljšo noč v letu.

Še nekaj dni nas loči od Novega leta in mnoge med vami so si gotovo že izbrale oblačila, v katerih bodo preživele najdaljšo noč v letu. Med vami je gotovo mnogo takih, ki med celim letom bolestate za pomanjkanjem časa, ker vam obveznosti takšne ali drugačne narave onemogočajo, da bi bile oblečene po željah in modnih tendencah. Zato vsaj za Novo leto pokukajte v modne revije in si privoščite sprehod po trgovinah, v katerih boste gotovo našle kaj zase. V kakšni družbi in v kakšnem okolju boste praznovali, je stvar okusa in finančnih možnosti. Z malo domišljije pa lahko dosežete,

da bo tudi vaša garderoba skromna, domiselna in samo vaša.

Pa še nekaj osnovnih modnih napotkov:

Letošnja glavna modna atrakcija je črna bela kombinacija. Če jo boste uporabile v vzorcu, bodo to podolžne črte, diagonale, karo, pepita, če pa bo obleka enobarvna, bo obrobljena z belo ali črno obrobo. Bela ali črna enostavna obleka naj bo poživeta s telovnikom, blazerjem; tiste, bolj romantične predstavnice ženskega spola pa si bodo na tako obleko pripelje širok, nabran, vezen ali čipkast ovratnik ali pa bodo privezale ogromno pentljo v stilu angleških dendijev. Moda za rosno mlade je praktično neomejena. Vitke noge bodo najbolj „spogledljive“ v mini krilih, dolžine tja visoko nad kolenom. Lahko so ozka pa nabrana, široka z mnogimi volani v

več plasteh, ki kukajo ena izpod druge. Pasovi so široki, najbolj domiselni so široki dolgi trakovi, ki jih večkrat ovijete okrog pasu. Da vam bo korak lahek in sproščen, boste k takemu krilu obule lakaste čeveljčke z obvezno nizko peto. Nogavice naj bodo barvaste, največkrat v eni izmed barv oblačila. Svečana bluza naj bo široko krojena, s širokimi rokavi ali pa brez njih. Če ste se odločile za hlače, naj bodo najdaljše malo nad gležnji, lahko pa so tudi bermuda ali pumparice. V pasu so nabrane ali položene gube, ki se lahko potegnejo po vsej stranski dolžini. Spodaj so široke ali pa rahlo stisnjene z manšeto. Najbolj atraktivne boste v črno belih črtastih hlačah, lepe pa bodo tudi druge barvne kombinacije.

Pa materiali? Izbirate lahko med satenom, muslinom, svilo, svilenim jerseyem, plišem, kaj drugega primernega pa v trgovinah tako in tako najbrž ne boste našle.

MOJCA

NOVOTEKS

Danes se poslavljamo od naše marljive sodelavke Terezije Žagar, ki je po 35 letih neprekinjenega dela v Novoteksu dosegla pogoje za upokojitev.

Vsak delavec in delavka, ki sta v naši delovni organizaciji delala nekaj let, zaslužita, da se jima ob odhodu v pokoj zahvalimo za trud in vsa leta, prebita med nami v dobrem in zlu, boreč se tudi za ugled Novoteksa.

Vse več delavcev gre v pokoj predvsem iz DSS in TO Tkanina, kjer imamo tudi najstarejše člane v delovni organizaciji.

Odgovorni delavci sindikata v TO Tkanina na žalost pozabljajo na to, da bi se delavcem, ki to zaslužijo, po toliko letih dela bilo potrebno zahvaliti z nekaj prijaznimi stavki v našem glasilu. Pozabljajo, da tista prva leta po vojni niso bila lahka, da se je delalo neprimerno več in v izredno težkih pogojih, pa so vendar vzdržali in delali do upokojitve.

Odločil sem se, da za našo Reziko, kakor smo jo imenovali, napišem nekaj vrstic, saj vsa z Reziko dolga leta sodelovala še v tistih letih, ko sem bil obratovodja tkalnice.

Rezika je bila rojena 13. septembra 1929. leta v Birčni vasi. Očetu cestarju in materi, ki je gospodinjila doma, se je rodilo deset otrok. Skopa zemlja, ki je je bilo premalo, da bi lahko ob skromni plači preživljala vse, je silila družino, da so tisto ped zemlje, ki so jo imeli, skrbno obdelali in da so hodili pomagat tudi drugim. Tako so tudi otroci, čim so dovolj odrasli za delo, hodili obdelovat zemljo,

otrok po vrsti, je pomagala materi pri gospodinjiskih delih, pestovala mlajše bratce in sestrice in si tako pridobila delovnih navad in izkušenj, kar ji je pozneje prišlo zelo prav. Tako je poldrugo leto, predno se je zaposlila kot industrijska delavka, čuvala dojenčka in pomagala v hiši pri neki učiteljici v Šmihelu. Tu je sicer dobivala plačo, prijavljena pa ni bila.

V decembru leta 1947 se je zaposlila v tedanji Tekstilni tovarni Novo mesto, današnjem Novoteksu. Njeno prvo delovno mesto je bilo na sukalnem stroju. Ni dolgo sukala preje, saj so jo kmalu premestili na odgovornejše delo v skladišče preje. To delo, na katerem se je izpopolnjevala, je opravljala vsa leta nadvse vestno.

Prav zaradi njenega odnosa do dela je kmalu napredovala v vodjo skladišča preje in pozneje manipulanta preje. Manipulant preje je bila vse do upokojitve.

Kot mlado dekle se je močno navezala na delo in sodelavce v tovarni. Nikoli se ni pritoževala. Bila je tiha, skromna, predvsem pa izredno natančna. Na podatke, ki nam jih je posredovala, smo se vedno lahko zanesli. Rezika pa ni bila tako zagnana le v tovarni, kot mlado dekle se je udeleževala tudi številnih prostovoljnih delovnih akcij. Tako se je udeleževala prostovoljnih delovnih akcij, ki so jih organizirali mladinci, sindikat, Osvobodilna fronta pa še kdo. Nič koliko udarniških ur je naredila na tovarniški ekonomiji, ki je imela dosti obdelovalne zemlje v Novem mestu in bližnji okolici. Videli smo jo tudi pri gradnji provizorija (stavbe na-

Hodila je na udarniška dela v Stražo, kjer so zlagali parket in na žago v Sotesko, kjer so tovorili deske. Tudi na železniško postajo so hodili iztovarjat vagona. Kdo bi se vsega tega danes še spominjal.

Ko sem se z Reziko pogovarjal o tem, je dejala, da ji ni žal. Delali so z veseljem in navdušenjem, gradili so nov in lepši jutri. „Bili smo mladi“, je razmišljala, „in ni nam bilo težko poprijeti za delo. Naredili smo mnogo, po delu pa smo dobili malico. Zapeli smo in zaplesali in tako pozabili na utrujenost.“

V delovni organizaciji so znali ceniti njeno delovno vnemo, prizadevnost in preudarnost. Vključili so jo v delo mladinske organizacije, kjer je bila kar nekaj let zapored blagajničarska. Večkrat so jo izvolili v organe upravljanja in razne komisije samoupravnih organov. Povsod, kamor so jo izvolili, je

Prišel je čas, ko je Rezika spremenila priimek. Poročila se je. Z možem sta si ustvarila dom kar v rodni Birčni vasi. V zakonu so se jima rodili štirje otroci. Od teh so ostali trije in so zdaj že pri kruhu. Mož se je pred devetimi leti invalidsko upokojil. Sedaj se je upokojila še sama. Z možem bosta lahko uživala v jeseni življenja.

Reziko bomo pogrešali pri delu, tako kot smo jo vedno, ko je bila na porodniškem dopustu. Ob inventuri smo jo poklicali nazaj, ker brez nje nismo mogli. Vedela je za vsako številko, partijo in količino, in inventura je bila kmalu opravljena. Danes je ne bomo več klicali, po 35 letih si je zaslužila počitek.

Vsi, ki smo z njo sodelovali, smo jo imeli radi, spoštovali smo jo kot delavko in človeka, cenili smo njeno natančnost, prizadevnost in delovno vnemo.

Prav zato je tudi prejela več priznanj in pohval. Tako je ob 10. obletnici samoupravljanja prejela plaketo Novoteksa, ob 30-letnici delovne organizacije pa najvišje priznanje Novoteksa – „plaketo v rdečem“ in državno odlikovanje, s katerim jo je odlikoval za njeno prizadevno delo maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito.

Ob slovesu po 35 letih neprekinjenega dela v DO NOVOTEKS se ti, Rezika, iskreno zahvaljujemo za vsa leta tvojega koristnega dela, ki je doprineslo k razvoju in ugledu delovne organizacije. Želimo ti, da bi te jesensko sonce življenja še dolgo ohranilo v krepkem zdravju – v veselje tvojim najdražjim.

SAMOZAŠČITNO USPOSABLJANJE - SAMOZAŠČITNO USPOSABLJANJE

Protipožarna zaščita v miru

V času pomanjkanja goriv in plina so si nekateri tako ali drugače nabavili rezervo in jo spravili na najbolj nemogoča mesta; tudi v kopalnici, v kadi, je menda bilo gorivo, da ne govorimo o drugih prostorih v stanovanju oziroma v hiši. Obnašali smo se skrajno neodgovorno, ko smo v stanovanju, kleti ali skupnih hišnih prostorih nakopičili zaloge goriva za svoj avtomobil. Da ne bi bilo nesreče in z željo da vas poučimo o samozaščitnem ravnanju, nekaj vrstic o tem, kako shranjujemo vnetljive tekočine in kako ravnamo s plinom.

KAKO SHRANJUJEMO VNETHLJIVE TEKOČINE

Vnetljive tekočine na zraku izhlapevajo, hlapci pa se širijo po prostoru. Nekateri vrste vnetljivih tekočin hlapijo hitreje, dru-

ge počasneje, njihovi hlapci pa se hitro vnamejo, pri izgorevanju imajo zelo visoko temperaturo, v ustreznem razmerju z zrakom

pa na vso moč eksplodirajo. Hlapci vnetljivih tekočin so večinoma težji od zraka in se zadržujejo bolj pri tleh. Zaradi svoje specifične teže so tudi nevarni za hitrejši vžig. K nevarnim snovem prištevamo bencin in druge vnetljive derivate pa tudi razredčila za barve, lake in lepila, pršivke (spreje), parketne paste itd.

Nepravilno ravnanje z vnetljivimi tekočinami in nepravilno skladiščenje je povzročilo že več požarov in eksplozij. Med te nevarne tekočine sodijo predvsem bencin in druge vnetljive tekočine z nizkim plameniščem, ki hlapijo že pri zelo nizki temperaturi – pri minus 40°C. Mešanica hlapov in zraka je že pri razmerju 1,2 do 6% (kar velja predvsem za bencin)

nevarna, posebno pa v zaprtih prostorih, kjer nastajajo za eksplozijo zelo ugodne okoliščine. Že nizko razmerje med hlapci in zrakom (bencinska mešanica) je za eksplozijo izredno nevarno. Ne varnosti se pojavlja na primer že pri odstranjevanju madežev, pranju tkanin in pretakanju bencina v posode, ko nastaja statična elektrika, ki vžge bencinske hlapce. Tudi uporaba bencina kot razredčila in primesi raznim stvarjem, kot so na primer loščila, ni nič manj nevarna kot v omenjenih okoliščinah.

Ker je bencin izredno nevaren, spravljanje kakršnihkoli količin v posodah v stanovanjih, skupnih prostorih stanovanjskih hiš ter v garažah ni dovoljeno.

— to je edino, kar lahko imamo doma!

Med vnetljivimi tekočinami je tudi **kurilno olje**, ki je postalo v široki porabi nenaadomestljiv vir energije za ogrevanje prostorov in je po ekonomičnosti — zaradi visoke kalorične vrednosti in praktičnosti — nepogrešljivo seveda tam, kjer še ni prodrlo centralno ogrevanje prostorov.

Za skladiščenje oziroma shranjevanje so za kurilno olje na izbiro široke in prav pripravne možnosti.

Kako in kje smemo hraniti kurilno olje. Zapomnimo si:

— v posodah s prostornino do 25 litrov iz nezlomljivega in za olje nepropustnega materiala,

— v sodih s prostornino do 200 litrov iz jeklene pločevine ali njej ustreznega materiala,

— v rezervoarjih iz jeklene pločevine ali drugega ustreznega materiala.

Za shranjevanje **kurilnega olja v stanovanjskih prostorih** pa velja tole:

— kurilnega olja smemo imeti v stanovanju največ 50 litrov — v dveh posodah po 25 litrov;

— spravljeni morata biti na takem mestu, kjer ogenj niti kak drug vir toplote ne more vplivati nanje; v skupnih prostorih, na prehodih, hodniku in na podstrešju **ni dovoljeno spravljati** posod s kurilnim oljem;

— v kletnih in pritličnih prostorih stanovanjskih hiš, ki niso namenjena za stanovanje, lahko hranimo največ 200 litrov kurilnega olja na eno stanovanje, vendar ta količina v enem stopnišču ne sme presežati skupne količine 2000 litrov.

Kurilno olje v količinah 50 do 200 litrov mora biti spravljeno v posebnem ognja varnem prostoru, v katerem morajo biti vrata na notranji strani obita s pločevino, tla morajo biti za olje nepropustna, v prostoru pa nobenih dimniških in kanalizacijskih odprtih. Prag mora biti toliko dvignjen, da v primeru, če se olje razlije, zadrži v prostoru vso količino uskladiščene olja.

Prostor mora imeti zračnik zavarovan s kovinsko mrežo, ki ima 33 odsev na 1 m²

V prostoru, kjer hranimo kurilno olje, ne smejo biti spravljene druge lahko vnetljive ali eksplozivne snovi. V kletnih prostorih stanovanjskih hiš z največ 4 stanovanji, ki stojijo na samem, lahko hranimo v ognja varnih sodih in ognja varnem prostoru do 500 litrov kurilnega olja na stanovanje.

novanjske hiše, v ločenih prostorih — in to do 1000 litrov na stanovanje. To količino smemo hraniti v sodih po 200 litrov ali v rezervoarjih.

Vsak skladiščni prostor mora imeti za gašenje požara najmanj 2 do 3 ročne gasilne aparate S-9 kg, zaboj s peskom 0,50 m² in lopate.

Za spravljanje večjih količin kurilnega olja, kot so navedene tu, veljajo posebni predpisi.

V hotelih, v blagovnicah, v trgovinah, motelih in drugih podobnih objektih smejo biti poleg kurilnega olja v količinah, ki so za te vrste obratov dovoljene, uskladiščene tudi vnetljive tekočine, ki spadajo v drugo nevarnostno skupino, to je npr. petrolej, toda največ do 20 litrov za vzdrževanje opreme.

V o bratih, delavnicah, v laboratorijih in lekarnah pa sme biti spravljeno v posodah s prostornino 20 litrov, največ pa 200 litrov vnetljivih tekočin pod pogojem, da so te posode kovinske in spravljene v predpisanim ognjevarnem skladišču.

V pritličnih in enonadstropnih hišah, v katerih so trgovine, ki se ukvarjajo s prodajo vnetljivih tekočin kot svojo osnovno dejavnostjo, kakor tudi v garažah in delavnicah, ki uporabljajo vnetljive tekočine, smejo hraniti ustrezne količine na podlagi odobritve pristojnega upravnega organa.

PLIN

Plin iz omrežja in iz jeklenk se vse bolj uveljavlja v gospodinjstvu za kuho in ogrevanje prostorov. Po plinskem omrežju se pretaka tako imenovani „mestni plin“, v jeklenkah pa je pod določenim tlakom utekočinjen plin butan—propan. Plin butan—propan je dvakrat težji od zraka in se zadržuje pri tleh. Vsakršna okvara na plinovodu, na regulatorju in na plinski cevi ter na spoju med jeklenko in regulatorjem in poškodovana tesnila že zadostuje, da plin uhaja, kar pomeni, da je nevarnost na preži. Zato je potrebna pri ravnanju s plinom izredna pazljivost. Vsak spodrselj lahko povzroči katastrofo.

Koliko jeklenk butan—propana smemo torej imeti v stanovanju?

— V gospodinjstvu smemo hraniti največ 3 jeklenke, vsaka od teh pa sme vsebovati največ 10 kg plina, ali 2 jeklenki, od katerih sme vsaka vsebovati največ 15 kg plina.

— V prostoru kjer je plinska naprava za kuhanje ali ogrevanje (štedilnik ali peč sme biti v

jeklenk, ki jih sme imeti gospodinjstvo v rabi, je dovoljena še ena jeklenka do 2 kg plina, če jo uporabljamo izključno za razsvetljavo.

— Jeklenke ne smejo biti spravljene v spalnih prostorih, v kletih, v skupnih prostorih, na stopniščih in ne v prostorih, ki so pod ravnijo terena okoliškega zemljišča.

Uporaba večjih količin plina v jeklenkah in spravljanje teh določajo predpisi o skladiščenju in pretakanju tekočega nafnega plina. Za preprečitev nevarnosti, ki jo lahko povzročijo plinske naprave, naj veljajo tale opozorila:

— plinske naprave in napeljavne prepustite strokovnjakom, da jih pregledajo in napake odstranijo;

Gasilci v akciji NNNP 1982

Tako kot povsod po Sloveniji smo se tudi v naši delovni organizaciji vključili v zaključno akcijo NNNP 1982. Med najpomembnejšimi nalogami letošnjega leta, ki smo jih sprejeli na gasilskem občnem zboru IGD, je prav gotovo tudi akcija NNNP 1982. V tej akciji so sodelovale štiri gasilske desetine

biti dobro prezračen;

— pazimo, da se jeklenka ne segreva od kateregakoli vira toplote; jeklenka mora biti od toplotnega vira odmaknjena najmanj 1,5 m;

— preden priključite plin, ugotovite, ali so tesnila v redu;

— ravnajte pravilno, ko preizkušate tesnost plinskih spojev pri plinski jeklenki s plinskim porabnikom; dotik plamena vžigalice s plinom pri plinski jeklenki lahko povzroči silovito eksplozijo, ki bo porušila zgradbo in pod ruševinami pokopala ljudi;

— ko prenehate uporabljati plin, zaprite ventile na jeklenki in na plinskem porabniku.

DEKA

pripadnikov civilne zaščite, narodna zaščita in ekipa prve pomoči ter gasilska desetina pionirskega društva MLADI GASILEC osnovne šole Bršljin. Zaključna vaja je bila v soboto, 13. novembra, ob 8. uri. Vaja se je pričela točno po planu štaba za splošni ljudski odpor in CZ.

(Nadaljevanje na 12. str.)

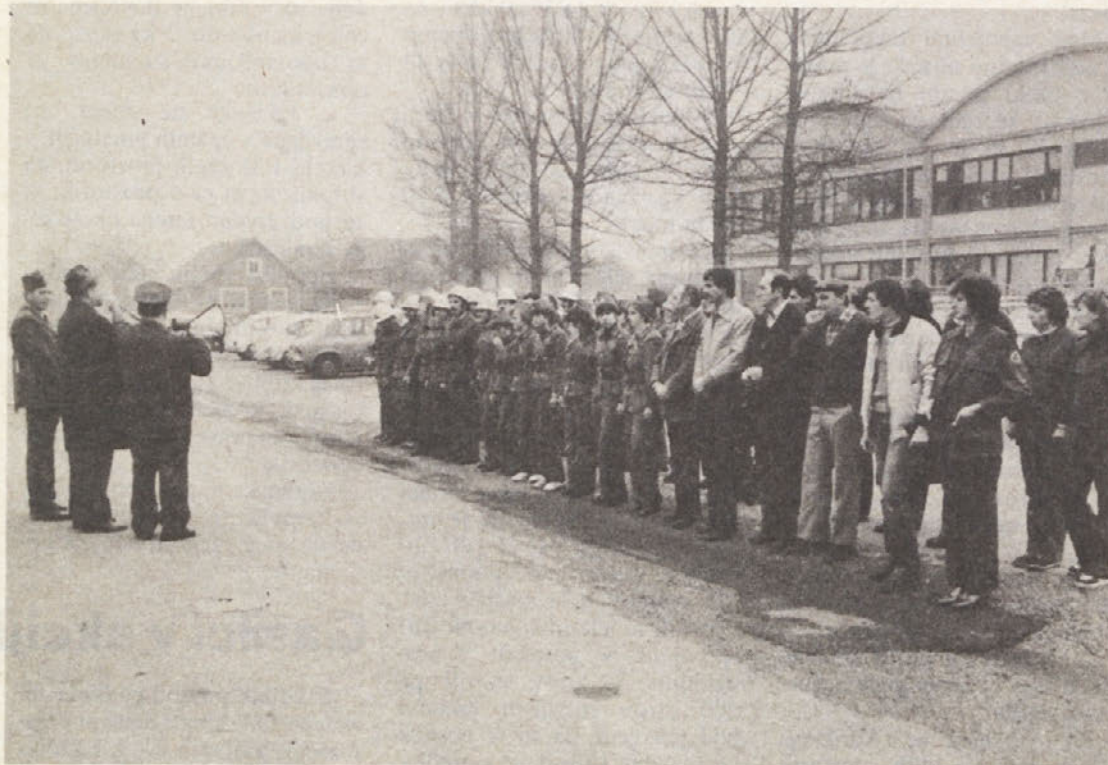

Na zvočni znak sirene so stopile v akcijo vse enote CZ, ki so bile za to vajo določene. Poveljnik gasilskih desetih pripadnikov enot civilne zaščite Stane Hudoklin je dal vsaki gasilski desetini točna navodila, ki jih v akciji oziroma pri vaji morajo izvajati.

„Požar“ je izbruhnil v obratu konfekcije. Ker je bil to notranji požar in prostor močno zadimljen, je obstajala nevarnost, da pride do zastrupitve ali zadušitve, zato se je morala prva napadalna skupina opremiti z izoliranimi dihalnimi aparati in tempex oblekami. Tako je ta skupina, pravilno zavarovana, izvršila napad v notranje prostore konfekcije. Najprej je začela reševati ljudi in jih predala enoti prve pomoči v oskrbovanje. Ker je požar prodril skozi streho konfekcije, je šla v akcijo tudi druga napadalna skupina in izvedla zunanji napad na strehi konfekcije. Druga desetina CZ je dobila nalogo, da razvije B cevovod, dolg 160 m, in sicer od črpalnice za Krko pa do požarišča oziroma pod konfekcijo, kjer je bil trojak. B cevovod je bil razvit v 55 sekundah. Prva ženska desetina civilne zaščite je izvedla reševanje in gašenje skozi zasilni izhod v konfekciji. Ker gornji del konfekcije in zasilni izhod še nista bila zadimljena, je ta desetina imela odvzem vode iz zidnega hidranta, ki je v bližini pisarn v konfekciji.

Zaradi širjenja dima in vročine proti zasilnemu izhodu je desetarka te desetina, Zdenka Pužina, samoiniciativno izdala povelje za umik, odvzem vode pa odredila iz konvertirnice po stopnišču zasilnega izhoda.

Druga ženska desetina CZ je odvzemala vodo iz podzemnega hidrata pri tkalnici, napeljala C cevovod in izvedla notranji napad oziroma obrambo pod konfekcijo, ker je bila nevarnost, da požar prodre v spodnje prostore.

Tudi pionirji društva MLADI GASILEC osnovne šole Bršljin so sodelovali v akciji NNNP v naši delovni organizaciji. Njihova naloga je bila preprečiti širjenje požara iz konfekcije v skladišče hlač. Vodo so črpali s Tomosovo motorno črpalko iz kanala pri AMD delavnici. Pri vaji se je najbolj izkazal deseter pionirske desetine Miran Kovač, ki je odločno in disciplinirano vodil desetino. Ko je vodstvo akcije dalo znamenje, da je vaja končana, je deseter vztrajal, da se mora po končanem gašenju postaviti požarna straža. Ko so že desetine pričele pospravljati orodje in opremo, je ponovno izbruhnil požar v kompresorski postaji pri skladišču izdelkov. Takoj je bilo dano povelje, da se prva napadalna skupina ponovno opremi za gašenje notranjih požarov. Ker je bil požar v začetni fazi, so ga pogasili z ročnimi gasilnimi aparati.

Poleg skrbne priprave na akcijo NNNP pa smo v sodelova-

nju s štabom civilne zaščite organizirali tudi meddruštveno tekmovanje med ind. gas. društvom predilnica Metlika, IGD Novoteks Novo mesto in pripadniki CZ. Pionirji društva MLADI GASILEC OŠ Bršljin pa so

reševali testne pole iz gasilske preventive.

Na zaključni vaji NNNP in gasilskem tekmovanju so bili kot opazovalci glavni direktor Stanislav Pavlin in direktorji tozdov. **STANKO VAUPOTIČ**

Srečanje gasilcev IGD Varteks in IGD Novoteks v Novem mestu

Novo mesto je bilo svečano okrašeno v počastitev mladinskega kongresa Slovenije, tudi dan je bil izredno lep in prijeten. Tedaj so se srečali gasilci Varteksa in Novoteksa, da bi tudi letos v obdobju zaostrene gospodarske situacije, spregovorili nekaj besed o gasilstvu, novi tehniki in preventivi na področju požarnega varstva.

Prvo srečanje je bilo že leta 1965. Sodelovanje je bratsko, razvija se v obojestransko zadovoljstvo. Enkrat je srečanje v Varaždinu, drugič v Novem mestu.

Tokrat smo dočakali naše goste na avtocesti pri odcepu proti Kostanjevici. Bili smo veseli srečanja s prijatelji in po kratkem oddihu v gostišču smo goste popeljali v galerijo, kjer so si z zanimanjem ogledali slike Boži-

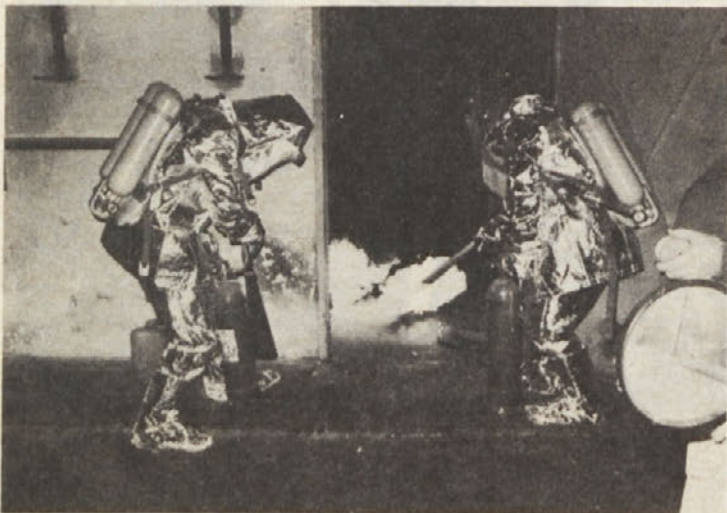
darja Jakca, pleterskega samostana in Formo vivo. Bili so navdušeni nad izredno prijetnim prostorom in slikami.

Kot stari znanci smo si imeli veliko povedati, zato je čas zelo hitro mineval.

Pot smo nadaljevali proti gostišču Turk v Maharovcu, kjer je poleg tekmovanja prijetno srečanje zalila dobra dolnjska kapljica. Prepevali smo pesmi od Triglava do Gevgelije, se ogreli s polko in na koncu s priljubljeno „Jugoslavijo“.

Zadovoljni smo se razšli z željo, da se drugo leto ponovno vidimo v lepem Varaždinu, ko nas bodo varteksovcem kot vedno pristržno dočakali in poskrbeli, da bo Novoteksovimi gasilcem čim bolj prijetno.

IVO

Iz otroških ust

1.
Med čakanjem na malico običajno nekdo od otrok pripoveduje pravljico. Tudi danes bi radi poslušali. Skušam uganiti, kdo je na vrsti, da pripoveduje. Pa se oglasi Damijan: „Tovarišica, bom vam jaz eno zastonj povedal.”

2.
Urejam stvari v škatli in me pri tem spremlja nekaj otrok. Med različnimi pre-

dmeti je tudi obliž za rane. Miro: „Otroci, to je pa za rane. Jaz poznam prvo pomoč. Prva pomoč je rdeča, zadnja je pa modra.”

3.
Ivan praznuje šesti rojstni dan.

Jasmin: „Koliko si star?”
Ivan: „Sedem let, saj sem imel že šesti rojstni dan.”

Milan poslušaja ta pogovor pa se oglasi: „Ja, ja... Veš, Jasmin, leta minevajo.”

4.
Otroci pripovedujejo, kje so bili med prazniki.

Tovarišica: „Natalija, kje si bila pa ti med prazniki?”
Natalija: „Jaz nisem b'la pa nič pri prazniku.”

Domovina naša -rojstni dan slavi

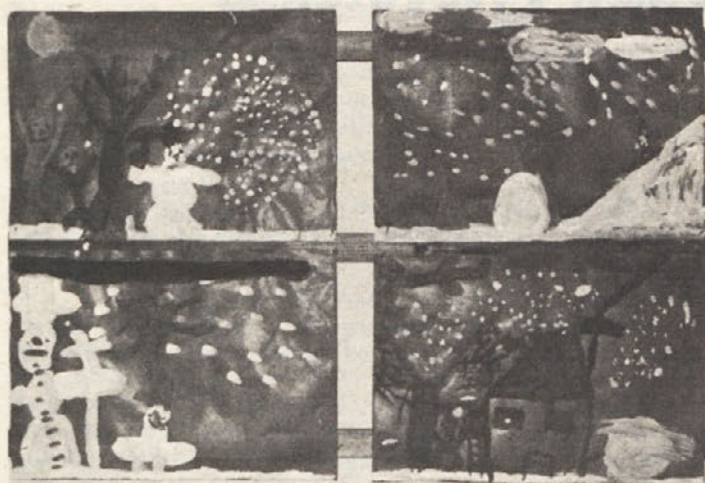
Tudi v vrtcu smo praznovali rojstni dan naše domovine. Ves teden smo se pripravljali na ta praznik. Krasili smo igralnice, gubali partizanske kape, izdelovali zastave, se učili risati zvezde ter komaj čakali dneva naše skupne proslave v vrtcu. V ta

namen so se otroci naučili pesmic o domovini, ki so jih radi prepevali.

Male šolarje je obiskal Danilo Kovačič in jim je pripovedoval o svojih doživetjih iz NOB. Otroci so ga z zanimanjem poslušali, na koncu je tov. Danilo

Kaj je domovina?

BARBARA: Domovina so vrtci, tovarne.
MIHA: Domovina je naša garderoba.
IRENA: Domovina je praznik.
MAJA: Domovina je Jugoslavija.
TOMAŽ: Domovina so zastave, reke.
JASNA: Domovina so bloki.
SIMON: Domovina so vrtci, pisarne.
LUCIJA: Domovina je potok.
NINA: Domovina so šole, tovarne.
MONIKA: Domovina so živali.
KLEMEN: Domovina so travniki.
JANA: Domovina so drevesa, zemlja.
BOŠTJAN: Domovina je cela Jugoslavija.
MAJA: Domovina so republike.
BOŠTJAN: Domovina so zastave.

odgovarjal na vprašanja otrok. Za zaključek smo tovariši pripravili lutkovno igrico: „MOJ DOMEK – MOJA DOMOVINA“, s katero smo posebno razveselili najmlajše.

Mali šolarji smo bili povablje-

ni na proslavo v tovarni. Udeležili smo se je z veseljem in ponosom. Razšli smo se z željo, da še naprej srečni in v miru živimo v naši lepi domovini.

MIKLIČ

Učenci se oglašajo!

Učni načrt je že na nižji stopnji osnovne šole precej obsežen in zahteva, da v male glavice natrpamo čimveč znanja, ki jim bo pozneje praktično pripomoglo k večji uspešnosti na delovnem mestu. Iz lastnih izkušenj vemo, da nam ostane več znanja, če določeno stvar vidimo, otipljemo, kot pa o njej samo poslušamo ali beremo, zato smo se tudi letos učiteljice tretjih razredov odločile, da naši učenci – tretješolčki poglobljeje spoznajo eno izmed tovarn v Novem mestu. Odločitev ni bila težka, saj imamo v bližini tovarno, ki je tudi naš pokrovitelj – Novoteks, in z njo že vsa leta dobro sodelujemo.

Naši prošnji ste se ljubeznivo odzvali in določili smo uro in dan obiska – sredo 10. 11. 1982 ob 9. uri.

Učenci so nestrpno pričakovali napovedani čas in bi najraje že kar ob 7. uri odšli iz šole. Prijetno smo bili presenečeni, ko nam je vratar sam od sebe široko odprl vrata in povabil, naj vstopimo, češ, da bo tovariš Ivkovič, ki nas bo vodil po tovarni, takoj prišel. Nismo se še dobro zrinili skozi vhod – dolga kolona osemdesetih učencev, že smo zagledali tovariša Ivkoviča in z njim še dve spremljevalki, ki sta nas zaradi varnosti spremljali po tovarni. Kratek pozdrav, nekaj prijaznih besed in kontakt je bil tu. Učenci so z zanimanjem sledili razlagi in ogledu tovarne. Naš obisk je trajal polni dve uri in precej bogatejši smo se ob koncu obiska postavili v vrste za odhod. Za učence pa je nastopilo novo presenečenje. Vsak izmed njih je dobil sadni sok in verjemite, da ste s tem popestrili bogate vtise obiska pri vas. Tega učenci ne bodo nikoli pozabili. Z veseljem se bodo spominjali obiska v vaši tovarni in morda bodo še čez leta, ko bo marsikdo izmed njih delal v vaši tovarni, znal prisluhniti novim rodovom. Majhna pozornost lahko obrodi velik uspeh.

Dovolite, da se v imenu učencev, vodstva in učiteljic XII. SNOUB Novo mesto tovarišu Ivkoviču, spremljevalkama in vsem, ki so nam omogočili ogled in poskrbeli za presenečenje, pristrčno zahvalimo, celotnemu kolektivu pa želimo še naprej mnogo delovnih in poslovnih uspehov.

Učiteljice 3. razr.
OŠ XII. SNOUB

Obisk v Novoteksu

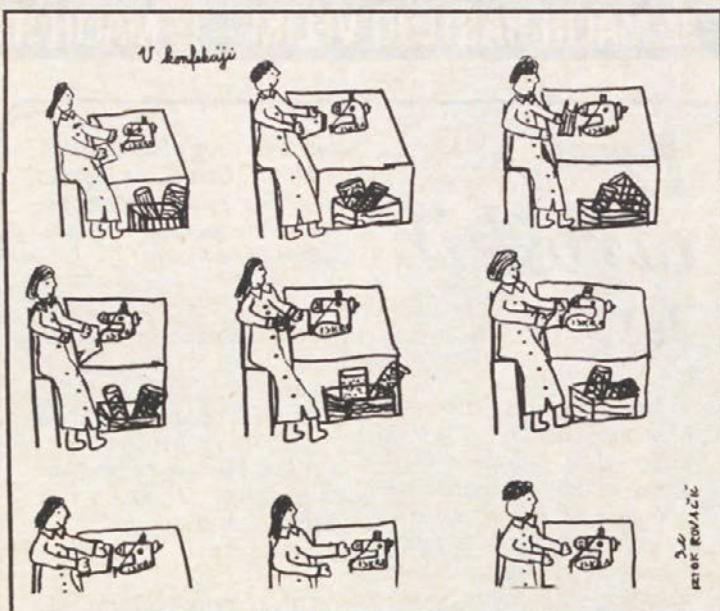
Učiteljica nam je povedala, da gremo v Novoteks. V sredo ob deveti uri smo odšli. Pot nas je vodila čez železniško progo.

Ko smo prišli v Novoteks, smo najprej odložili torbe, potem pa smo odšli k tovarišu Ivkoviču, ki nas je vodil. Najprej smo odšli v predilnico. Videli smo, kako stroji predejo. Potem smo si ogledali čistilno napravo, nato pa smo si šli ogledat peči, ki ogrevajo tovarno Novoteks. Potem smo videli, kako pripravljajo material za tkalnico. Odšli smo v tkalnico. Tam smo videli, kako tkejo. Nato smo odšli v šivalnico, kjer šivajo in po-

pravljajo napake. V apreturi smo videli, kako perejo, sušijo, likajo itd. Nato blago odpeljejo v skladišče. Iz skladišča pa blago pripeljejo in prodajo v druge države. Nekaj blaga dajo v konfekcijo. V konfekciji smo videli, kako blago predelajo v hlače, krila itd. Nato smo odšli na dvorišče.

Ker smo bili pridni, smo dobili sok. Tudi tovariš je bil zadovoljen z nami. Zelo mi je žal, da nisem videl svoje mamiče. Ko smo popili sok, smo odšli domov. Iskreno se jim zahvaljujemo, da so nam omogočili ogled tovarne.

IZTOK KOVAČIČ, 3. c

Obiskali smo Novoteks

Desetega novembra smo šli v tekstilno tovarno Novoteks. Tam nas je čakal tovariš Ivkovič. Razlagal nam je, kako je nastala tovarna Novoteks. Šli smo tudi po raznih obratih: v šivalnico, predilnico, kurilnico in v skladišče.

Videli smo razne stroje, ki tkejo blago in ga po tkanju dajo v pralnico. Ogledali smo si jo in videli, kako blago perejo in

kako se suši. Bili smo tudi v šivalnici, kjer „spremenijo“ blago v hlače in krila.

Nazadnje smo šli še v kontrolo za blago. Tam smo videli v elike mize in tete, ki so pregledovale blago. Šli smo iz tistega oddelka ven.

Tam je tovariš Ivkovič še malo povedal. Dobili smo tudi sok.

ANDREJ KRNC, 3. c

Obiskali smo Novoteks

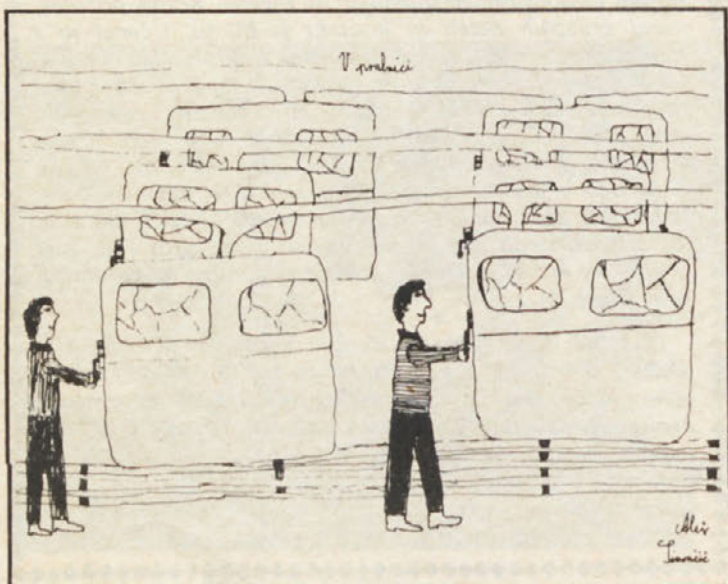
V sredo smo se domenili, da si bomo ogledali tovarno Novoteks. Šli smo vsi tretji razredi.

Ko smo prišli, nas je že čakal tovariš Ivkovič. Tovariš nam je najprej povedal nekaj o nastanku tovarne. Sedaj dela v Novoteksu dvatisočpetsto delavcev. Ko nam je tovariš vse

povedal, smo se odpravili v tovarno, da smo videli, kako se naredi nitka in iz nitke blago. Ogledali smo si tudi kurilnico.

Ko smo se vrnili iz tovarne, smo se odpravili domov. Tudi jaz bi rada delala v tovarni Novoteks.

HELENA KIC, 3. c

DOGODILO SE JE V DECEMBRU

1. 12. 1981 se je zgodila najhujša katastrofa v zgodovini jugoslovanskega potniškega letalstva. Ob 8,53 minut je letalo super DC-9 Inex Adrie v meglenem vremenu in ob hudem vetru treščilo v goro San Pietro, 30 km jugovzhodno od letališča glavnega mesta Korzike Ajaccio, na višini približno tisoč metrov. V letalu je bilo po podatkih 173 potnikov in 7 članov posadke. Nesreče nihče od posadke in potnikov, ki so se odzvali oglasu ljubljanskega Kompassa na enodnevni izlet s posebnim letalom na Korziko, ni preživel.

2. 12. 1941 se je v Trstu začel tako imenovani II. tržaški proces proti 60 Slovincem, voditeljem komunistične stranke ter narodno revolucionarnega in protifašističnega gibanja v Julijski krajini. Obtoženi so bili kot organizatorji gibanja, ki je z množično propagando, vojaškimi sabotažami in obveščanjem v korist zahodnih zaveznikov, s sčuvanjem italijanskih vojakov k nepokorščini in pripravi na oboroženo vstajo nameravalo odcepiti Julijsko krajino od Italije in jo priključiti Jugoslaviji.

3. 12. 1800 se je rodil prvi resnični slovenski pesnik in do danes največji mojster slovenske umetniške besede France Prešern. V slovensko književnost je vpeljal številne pesniške oblike iz svetovnega slovstva: balado, romanco, gloslo, gazelo, elegijo; nove oblike soneta, stalne kitice in nove vrste verzov. Njegovo pesništvo je bilo izrednega pomena za kulturo, narodno in družbeno zavest Slovencev od Prešernovega časa pa do revolucijske dobe v 20. stoletju.

4. 12. 1944 so premočne nemške sile iz Celja, Šoštanja, Črne in iz Železne Kaple začele splošen napad na osvobojeno gornjesavinjsko ozemlje. Po štirih dneh boja so se enote 14. udarne divizije NOVJ umaknile od komunikacij, opustile frontalno obrambo osvobojenega ozemlja in z nenadnimi napadi na posamezne kolone zadale sovražniku precejšnje izgube.

5. 12. 1937 je tržaška slovenska mladina različnih političnih skupin priredila skupno gledališko predstavo v gostilni Lovca. Tako in podobno je začela delovati mladinska protifašistična fronta (s pollegalnimi prireditvami, z izletmi, z izdajanjem in širjenjem ilegalne literature).

6. 12. 1942 se je začela v Bosanskem Petrovcu konferenca Protifašistične fronte žena Jugoslavije, razpravljala je o sodelovanju in dolžnosti žensk v osvobodilnem gibanju.
7. 12. 1946 je sprejela ljudska skupščina FLRJ zakon o nacionalizaciji privatnih gospodarskih podjetij. S tem je bil tudi formalno zasežen inozemski kapital v naši državi.
8. 12. 1943 je ameriški časopis „Christian Science Monitor“ objavil vest o II. zasedanju AVNOJ in obširen pregled bojev enot NOV in POJ v preteklem letu. Takšne vesti o vojaških in političnih uspehih narodnoosvobodilnega gibanja narodov Jugoslavije so presenetile zaveznike, Jugoslovonom pa prinesle velik ugled v svetu.
9. 12. 1943 so enote 14. divizije začele napad na nemško-belogardistično garnizijo v Kočevju. Po štirih dneh uličnih bojev so uničile vse glavne točke. Ko so močne oklepne sile iz sestava nemške 162. pehotne divizije prebile položaje 8. brigade in prodrle iz Ljubljane v Kočevje, so enote 14. divizije opustile nadaljnje napade. Padlo je okoli 160 nemških in belogardističnih vojakov. Uničeni so bili trije nemški tanki, zaplenjeni dve havbici in dva topa.
10. 12. 1903 se je rodil slovenski grafik in kipar Nikolaj Pirnat, poleg Hinka Smrekarja najpomembnejši in najpopularnejši slovenski karikaturist. Študiral je v Zagrebu in se izpopolnjeval v Parizu. Med vojno je bil interniran v taborišču Gonars, potem pa je odšel v partizane. Od leta 1946 pa do smrti je bil profesor na akademiji v Ljubljani. Imel je izvrsten dar opazovanja, izrazit smisel za karakterizacijo in odlično tehniko, kar ga je usposobilo za izredno pronicljivega ilustratorja in izrazito naprednega družbenega kritika.
11. 12. 1756 se je rodil slovenski preroditelj, dramatik in zgodovinar Anton Tomaž Linhart. Gimnazijo je obiskoval v Ljubljani, nato pa je vstopil v stiški samostan, vendar ga je po dveh letih zapustil in odšel na Du naj, kjer je študiral pravne vede. Po vrnitvi v Ljubljano je postal uradnik in pozneje šolski komisar. Napisal je več literarnih del in je bil sprejet v Zoisov krog. Zois ga je seznanil s svojimi preporodnimi načrti ter zbudil v njem zanimanje za slavistiko. Z veseloigrama „Županova Micka“ in „Veseli dan ali Matiček se ženi,“ prva je bila uprizorjena 28. decembra 1789 in je pomemben mejnik v razvoju naše dramatike in gledališča, je ustvaril prvi gledališki deli, ki vsebujeta trajne umetniške vrednote, ki močno preraščata vse, kar so prireditelji do tedaj ustvarili na literarnem področju.
12. 12. 1941 je bilo z novomeške gimnazije izključenih nad 200 dijakov in dijakinj od 3. do 8. razreda zaradi manifestacije na dan 1. decembra.
13. 12. 1942 je generalni sekretar KPJ Josip Broz Tito poslal kominterni telegram, s katerim ostro obsoja pisanje New York Timesa o borbah Draže Mihajloviča z okupatorji. Tito vnovič naproša kominterno, naj pride v Jugoslavijo komisija vseh zaveznikov, da se prepriča o izdaji Draže Mihajloviča in spoznajo dejansko stanje stvari.
14. 12. 1939 je bila SZ izključena iz Društva narodov, ker je napadla Finsko.
15. 12. 1941 so bili ustreljeni na Opčinah pri Trstu obsojenci drugega tržaškega procesa narodni heroj Pino Tomažič, Simon Kos, Ivan Vadnal, Ivan Ivančič in Viktor Bobek.
16. 12. 1944 so enote NOV z zavzetjem Užic uspešno končale boj za osvoboditev Srbije.
17. 12. 1930 so tržaški komunisti ponoči trosili po mestu letake s pozivom delavcem, naj se upro znižanju plač, in letake z naslovom „Fašizem je v razpadu“ — s pozivom prebivalstvu, naj dvigne denarne vloge iz bank. Tržačani so brž dvignili iz bank okrog 40 milijonov lir.
18. 12. 1921 so sklenili na konferenci jugoslovanskih socialističnih strank, da vse tri stranke — JSDS za Slovenijo, Socialdemokratska stranka Hrvatske in Slavonije ter Delavska stranka Srbije prenehajo obstajati kot samostojne politične organizacije in se združijo v skupno Socialistično stranko Jugoslavije.
19. 12. 1920 je bil v Delavskem domu v Ljubljani ustanovni sestanek ženske komunistične organizacije v Sloveniji. Vodila ga je Tončka Čeč.
20. 12. 1937 je začela obratovati v Stražišču pri Kranju tekstilna zadruga, ki so jo ustanovili po tekstilni stavki leta 1936 odpuščeni delavci komunisti.
21. 12. 1941 je vrhovni štab v Rudu v vzhodni Bosni formiral iz štirih srbskih in dveh črnogorskih bataljonov 1. proletarsko brigado kot višjo enoto v sestavi osvobodilnih sil.
22. 12. 1941 je bila ustanovljena 1. proletarska udarna brigada, v spomin na to se praznuje dan jugoslovanske armade.
23. 12. 1943 sta med Žužemberkom in Dvorom Tomšičeva in Loška brigada napadli kolono iz sestava nemške 162. pehotne divizije na poti proti Novem mestu. V večurnem boju je padlo okrog 100 nemških vojakov, uničen je bil 1 kamion.
24. 12. 1942 je pri Ajdovcu ter pri Malem in Velikem Lipovcu pri Žužemberku napadlo okoli 2000 sovražnikovih vojakov položaje Gubčeve brigade, pa so se morali umakniti s precejšnjimi izgubami.
25. 12. 1920 se je vnel boj med redno italijansko vojsko in legionarji, ki so zasedli Reko. Njihov voditelj pesnik D'Annunzio je namreč zavrnil ultimatum italijanske vlade, ki je na temelju rapalske pogodbe zahtevala, da legionarji zapuste Reko. Spopad se je končal 31. decembra s kapitulacijo legionarjev, ki so Reko izročili vladi.
26. 12. 1925 je bila v Ljubljani pokrajinska strokovna konferenca ob navzočnosti 89 delegatov, imenovana tudi „tivoljski kongres zadinjenja“, kjer so se združili neodvisni sindikati s sindikati strokovne komisije in s tem ustanovili URSSJ v Sloveniji.
27. 12. 1942 se je začel v osvobojenem Bihaću I. kongres protifašistične mladine Jugoslavije. Navzočih je bilo 365 delegatov iz vseh delov ter NOV in PO Jugoslavije. Na tem kongresu, ki je trajal tri dni, je nastopil tudi vrhovni komandant TIto. Po vrsti aktualnih in v prihodnost segajočih referatov je kongres sprejel resolucijo, s katero se je ustanovil (USAOJ).
28. 12. 1944 se je začela seja začasne madžarske vlade, ki je trajala 3 dni; sklenila je, da Madžarska izstopi iz trojnega pakta, zaprosi za premirje in napove vojno Nemčiji.
29. 12. 1920 je vlada kraljevine SHS razglasila „obznano“, ki je prepovedala komunistično propagando, ustanovila delo komunističnih organizacij, zaprla njihove prostore ter prepovedala komunistične časopise in literaturo.
30. 12. 1942 je vodja tehničnega odseka VŠ NOV in POJ obvestil štab 4. operativne cone NOV in PO Hrvatske o stalnem voznem redu na partizanski progji Drvar — Mliništa z veljavnostjo od 1. 1. 1943
31. 12. 1943 je predsednik britanske vlade Churchill poslal v Jugoslavijo misijo pod vodstvom svojega sina Randolfa z nalogo, da spravi narodno osvobodilno gibanje z begunsko vlado.

PREČIŠČENO BESEDILO SPLOŠNEGA DELA OPERATIVNEGA NAČRTA UKREPOV IN AKTIVNOSTI V DELOVNI ORGANIZACIJI ZARADI ZAOSTRENE GOSPODARSKE SITUACIJE

I.

1. V primeru, da bi v Novoteksu zaradi novo nastale devizne situacije prišlo do težav v katerikoli TOZD, ostane Novoteks enoten.

2. V zaostrenih pogojih gospodarjenja se posebej poudarijo usklajevalna in usmerjevalna vloga delavskega sveta DO, najvišjega organa upravljanja v delovni organizaciji, ter njegove pristojnosti iz 90. člena samoupravnega sporazuma o združitvi v DO No voteks.

Delavski svet TO zlasti:

— sprejema poslovno politiko in ukrepe za njeno izvajanje na podlagi sprejetih samoupravnih planov in programov delovne organizacije; v tej zvezi še posebej akcijski program poslovanja v zaostrenih pogojih gospodarjenja;

— sklepa o priporočilih in drugih stališčih organov družbenopolitične skupnosti in drugih organov (o tem sklepajo tudi DS tozdov); v zvezi s tem na podlagi programa ukrepov za povečanje izvoza in ohranjanja proizvodnje v zaostrenih pogojih gospodarjenja v občini Novo mesto, ki ga je izdal IS Sob Novo mesto dne 24. 6. 1982, imenuje operativni štab za spremljanje in izvajanje programa ukrepov;

— sklepa o drugih zadevah, ki so skupnega pomena za delovno organizacijo, zlasti vodi enotno politiko na ravni DO glede:

*usklajevanja in usmerjanja proizvodne problematike med tozdi

*usklajevanja in usmerjanja delovnega časa

*usklajevanja in usmerjanja delovnih razmerij

*usklajevanja in usmerjanja obračunavanja in delitve osebnih dohodkov

*usklajevanja in usmerjanja devizne problematike

*usklajevanja in usmerjanja investicij

*drugih zadev, ki se v zaostrenih razmerah gospodarjenja izkažejo tako pomembne za vso delovno organizacijo, da je zaradi enotnosti potrebno usklajevanje in usmerjanje, vse na podlagi obstoječih samoupravnih splošnih aktov.

Delavski svet DO mora v pripravi odločitev iz prejšnjih točk, ki so v njegovi pristojnosti, zagotoviti kar najbolj hitro, smotno in demokratično predhodno razpravo v tozdih in delovni skupnosti (v skladu z določbami 16. do 22. člena statuta delovne organizacije), po sprejemu odločitev pa poskrbeti za hitro in celovito informiranje delavcev.

Na seje delavskega sveta DO je obvezno treba vabiti predsednike delavskih svetov tozd in delovne skupnosti, predsednike njihovih izvršilnih odborov ter predstavnike družbenopolitičnih organizacij.

Od delegacij v delavskem svetu DO se zahteva, da na sejah zastopajo stališča, ki so se v tozdih in delovni skupnosti izoblikovala v predhodni razpravi, da pa stališča, če niso enotna, uskladijo po postopku 23. člena statuta DO.

3. Na priporočilo družbenopolitične skupnosti se ustanovi operativni štab, ki ga sestavljajo:

— glavni direktor

— direktor prodajnega sektorja

— direktor nabavnega sektorja

— direktor finančno-računovodskega sektorja

— direktorji TOZD

— koordinator ZK na ravni DO

— koordinator OO ZSMS delovne organizacije

— predsednik konference sindikata

— predsednik delavskega sveta DO

Operativni štab kot metoda dela:

— operativno spremlja, usklajuje in usmerja izvajanje aktivnosti, politike oziroma nalog, iz akcijskega programa poslovanja v zaostrenih pogojih gospodarjenja,

— usklajuje strokovne postopke,

— prispeva k boljši informiranosti, k poenotenju v ocenah in k predlaganju ukrepov delavskim svetom, ki se v teh pogojih kažejo kot smotni in nujni,

— ne sme nadomestiti samoupravnih organov.

Operativni štab odgovarja delavskemu svetu DO in mu o svoji dejavnosti redno poroča.

4. V zaostrenih pogojih gospodarjenja je treba bolj kot doslej — vse zaradi hitrejšega in nemotenega odvijanja delovnega procesa ter zaradi uveljavitve večje discipline — uveljavljati pristojnosti, ki jih

imajo pooblašteni delavci po splošnih aktih (v zvezi z določbami 185. člena zakona o delovnih razmerjih).

V primerih iz splošnih aktov, ko pritožba zoper odločitev pooblaščenega delavca ne zadrži izvršitve, pa se delavec noče takoj podrediti odločitvi, je treba bolj kot doslej uporabljati institut suspenza (če je to po splošnem aktu možno), prav tako pa nemudoma disciplinsko ukrepati.

5. Ustavi se zaposlovanje nove delovne sile — tako režijske kot proizvodne. Izpadle delavce (upokojitve, odhodi) se nadomesti z angažiranjem notranjih rezerv (t.j. prerazporejanje delavcev, dodatnimi delovnimi nalogami ipd.).

6. Okrepi se sistem informiranja na vseh ravneh (Novice, časopisi, delavski sveti, DPO ipd.).

7. Komisije delavskih svetov, izvršni odbori, organi delavske kontrole in drugi organi samoupravljanja morajo svoje delo v zaostrenih razmerah gospodarjenja organizirati in prilagajati tako, da bo potekalo kar najbolj ekspeditivno, da pa s tem ne bosta prizadeti demokratičnost in zakonitost obravnavanja posameznih zadev.

8. V zaostrenih razmerah gospodarjenja se sprejemajo in podpisujejo samo tisti samoupravni sporazumi ali aneksi, v katerih finančne obremenitve za delovno organizacijo niso bistveno večje kot doslej, ali za katere se izkaže, da je za njihov sprejem delovna organizacija kljub povečanim obremenitvam življenjsko zainteresirana — vse z namenom vplivati na zmanjšanje skupne oziroma splošne porabe.

II.

1. Delavski sveti temeljnih organizacij, DSSS in delovne organizacije so se enotno odločili, da je Novoteks tudi v tej situaciji celovita delovna organizacija in da delimo skupaj slabo in dobro — ne oziraje se na to, da bo v prvi fazi prišlo do težav v proizvodnji tkanin.

2. Zaradi predvidenega pomanjkanja surovin je treba pripraviti predlog za delo v zoženih pogojih. Tako izdelan predlog je priloga akcijskega programa.

Odgovorni: direktor prodajnega sektorja, direktor nabavnega sektorja, direktor TO Tkanina in direktor TO Predilnica Metlika.

Pri tem je treba upoštevati, da ima prioriteto proizvodnja za izvoz. Zaostri je potrebno odgovornost za izvajanje take prioritete.

3. Še naprej naj se išče možnost čim manjše uporabe surovin iz uvoza (mikane tkanine, tkanine, v katerih je manjši odstotek volne itd.).

Nosilec: direktorji TO, direktor prodaje, direktor razvoja ter vodja desinaturne.

Zato je potrebno takoj okrepiti službo razvoja izdelkov in se lotiti akcij za razvijanje novih programov.

4. Takoj je treba začeti akcijo za povečanje izvoza, in to v TO Tkanina od 40 do 50 odstotkov celotne proizvodnje, v TO Konfekcija pa povečati izvoz za 10 odstotkov.

Nosilci: direktor prodaje in direktorji TO.

Zaradi tega je potrebno te službe takoj kadrovsko okrepiti.

5. Raziskati je treba vse možne vire nakupa surovin na kredit. V ta namen se pooblasti operativni štab, ki naj pripravi predlog za delavski svet DO, kje in za koliko se bomo zadolžili.

6. Delavski sveti tozdov in delovne skupnosti soglašajo s predlogom, da nove delovne sile do nadaljnjega načelno ne sprejemamo, razen v primerih, ko je to neogibno potrebno, in v primerih, ko smo k sprejemanju nove delovne sile zavezani s samoupravnimi sporazumi (pripravniki, štipendisti).

Prerazporejanje delavcev se opravlja po določbah veljavnih splošnih aktov.

7. Komisija, ki jo sestavljajo direktor finančno-računovodskega sektorja in direktorji tozdov, naj pripravi strokovni predlog načina obračunavanja in izplačevanja osebnih dohodkov za primer zaostrenih razmer — dokončno odločitev sprejmejo pristojni samoupravni organi.

8. Ponovno je treba preveriti vse planirane investicije v letošnjem letu. Izdelati je treba nov predlog glede na nastalo situacijo.

Zadolžena: Branka Jedlovčnik

9. Vsi organi upravljanja in samoupravljanja naj poskrbijo za ekspeditivno delo, za celovito informiranje in za krepitev samouprave na vseh ravneh.

Ostale točke akcijskega programa ostanejo nespremenjene.

Objavljamo stališča, sklepe in pobude, ki jih je predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov Novo mesto sprejelo 4. novembra ob spremembah splošnega dela operativnega načrta ukrepov in aktivnosti Novoteksa v zvezi z zaostreno gospodarsko situacijo:

1. Predsedstvo meni, da je potrebno upoštevati, ne samo v operativnem načrtu temveč vedno, naslednja načela, usmeritve in določila:

a) Zavzemati se je potrebno za takšno uveljavitev TOZD, v kateri bo delavec kot posameznik in kot združeni delavec prevzel tako mesto v družbi, ki mu pripada po ustavi, da odloča o pogojih in rezultatih dela, o celovitem dohodku in vseh odnosih v družbeni reprodukciji in v družbi — da se bo na temelju tega razvijal kot svobodna in ustvarjalna osebnost.

b) TOZD si na more prisvajati tiste pristojnosti, ki so v naše m družbenoekonomskem sistemu opredeljene kot tipične naloge delovne organizacije. Tako se bo okrepila vloga delovne organizacije, v kateri delavci TOZD uresničujejo svoje naloge in cilje pri ustvarjanju in povečanju dohodka ter odgovornosti za izpolnjevanje dogovorjenih poslovnih in razvojnih nalog.

c) Ekonomski odnosi med tozdi v delovni organizaciji morajo izhajati iz skupnih dogovorjenih razvojnih ciljev, ki zagotavljajo skupno gospodarjenje za povečanje proizvodnje, racionalno gospodarjenje ter zmanjšanje administracije in birokratizacije ekonomskih odnosov, kar bo prispevalo k povečanju dohodka ter večjemu zadovoljevanju individualnega in družbenega standarda.

d) Postaviti se je treba po robu vsem pojavom, ki bi v taki obliki združevanja omejevali neodtujljive pravice delavcev, da odločajo o

celovitem dohodku in drugih pravicah, odgovornostih in obveznostih, o katerih delavci odločajo v TOZD.

e) Preprečevati je potrebno pojave, ki bi težili le k zadovoljevanju tozdovskih interesov pod krinko samoupravnih odločitev delavca, ne pa k uresničevanju skupnih razvojnih ciljev delovne organizacije. Predpogoj za to pa je, da so skupni razvojni cilji delovne organizacije resnično dogovorjeni in usklajeni, ne pa na kakršenkoli način vsiljeni.

2. Predsedstvo ugotavlja, da so v delovni organizaciji Novoteks, na podlagi sklepa predsedstva z dne 9. 9. 1982, pripravili predlog sprememb splošnega dela operativnega načrta ukrepov in aktivnosti v delovni organizaciji Novoteks zaradi zaostrene gospodarske situacije.

Predsedstvo ocenjuje, da gre za pozitivni premik, vendar ima na predlog sprememb še naslednje pripombe: (že upoštevane v prečiščenem besedilu)

3. Predsedstvo daje pobudo, da se čim prej lotite uskladitve tako pravilnika o delovnih razmerjih kot samoupravnega sporazuma o združitvi v DO z novim oziroma dopolnjenim zakonom o delovnih razmerjih.

4. Predsedstvo ponovno poudarja, da izvajanje ukrepov zahteva, da bo zagotovljen samoupraven in demokratičen postopek pri sprejemanju operativnega načrta oziroma teh sprememb, da bo vanj vključenih kar največ delavcev, da bodo delavci spoznali nujnost in utemeljenost ukrepov, da jih bodo zavestno sprejeli ter da bodo ukrepi krepili socialistični samoupravni položaj delavca v družbeni reprodukciji.

ODREDBA

o razporeditvi delovnega časa v upravnih organih skupščine občine Novo mesto

1.

Ta odbor določa začetek, trajanje, konec in razporeditev delovnega časa ter uradnih ur v upravnih organih Skupščine občine Novo mesto (v nadaljnjem besedilu: upravni organi).

2.

Upravni organi delajo pet dni v tednu in sicer v ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek.

3.

Delovni čas upravnih organov traja: — v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8.00 do 16.00 ure,
— v sredo od 8.00 do 18.00 ure.

4.

Ne glede na določbo prejšnje točke te odredbe traja delovni čas v sekretariatu za notranje zadeve za zadeve voznških izpitov v referatu za promet:

- v ponedeljek in sredo od 12.00 do 20.00 ure
- v torek, četrtek in petek od 8.00 do 16.00 ure.

5.

Uradne ure za neposredno poslovanje upravnih organov, za delovne ljudi in občane, za OZD, za druge samoupravne organizacije in skupnosti ter druge pravne osebe (v nadaljnjem besedilu: uradne ure) trajajo:

- v ponedeljek in petek od 8.00 do 15.30 ure,
- v sredo od 8.00 do 17.30 ure.

6.

Ne glede na določbo prejšnje točke te odredbe trajajo uradne ure:

- a) v sekretariatu za občno upravo:
I. sprejemno—informacijska pisarna
— v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8.00 do 15.30 ure,
— v sredo od 8.00 do 17.30 ure,

- b) v sekretariatu za ljudsko obrambo:
I. prijava in odjava vojnih obveznikov
— v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8.00 do 15.30 ure,
— v sredo od 8.00 do 17.30 ure,

- c) v sekretariatu za notranje zadeve:
I. referat za promet in referat za matične prijavo—odjavne zadeve

- v ponedeljek in petek od 8.00 do 15.30 ure,
- v torek in četrtek od 8.00 do 13.00 ure,
- v sredo od 8.00 do 17.30 ure,
- razen zadev voznških izpitov v referatu za promet, ki trajajo

— v ponedeljek in sredo od 14.00 do 19.00 ure,

— v torek in petek od 8.00 do 15.30 ure.

d) v upravi za družbene prihodke:

I. izdaja potrdil o premoženjskem stanju in registracija računov

— v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8.00 do 15.30 ure,

— v sredo od 8.00 do 17.30 ure,

II. zadeva obračuna prometnega davka na motorna vozila

— v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8.00 do 15.30 ure,

— v sredo od 8.00 do 17.30 ure,

e) v geodetski upravi:

I. izdaja potrdil o višini katastrskega dohodka

— v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8.00 do 15.30 ure,

— v sredo od 8.00 do 17.30 ure.

7.

Glede na potrebe delovnih ljudi in občanov se lahko določijo uradne ure za opravljanje določenih upravnih zadev zunaj sedeža upravnega organa. O tem odloči funkcionar, ki vodi upravni organ.

8.

Delovni čas za opravljanje pomožno tehničnih opravil se določi s samoupravnimi splošnimi akti upravnega organa.

9.

Temeljno sodišče, enota Novo mesto, Temeljno javno tožilstvo, enota v Novem mestu, Občinsko javno pravobranilstvo Novo mesto, Sodišče združenega dela Novo mesto, Družbeni pravobranilec samoupravljanja Novo mesto, Organ za vodenje postopka o prekršku Novo mesto, Uprava inšpekcijskih služb Novo mesto ter samoupravne organizacije in skupnosti, ki izvršujejo javna pooblastila, morajo z dnem uveljavitve te odredbe uskladiti delovni čas in uradne ure z delovnim časom in uradnimi urami upravnih organov, določenimi s to odredbo, razen če ni za posamezne organe, samoupravne organizacije in skupnosti z zakonom ali z drugim predpisom na podlagi zakona drugače določeno.

10.

Delovni čas in uradne ure, določene s to odredbo, se v času od 1. aprila do 30. septembra začnejo oz. končajo eno uro in pol prej, razen zadev voznških izpitov v referatu za promet sekretariata za notranje zadeve, če s posebnim zakonom ne bo urejeno računanje časa v poletnem oz. zimskem obdobju.

11.

Z dnem uveljavitve te odredbe preneha veljati odredba o razporeditvi delovnega časa v upravnih organih skupščine občine Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list št. 14/80).

12.

Ta odredba začne veljati 1. novembra 1982 in se objavi v Skupščinskem Dolenjskem listu.

Številka: 14—03/80—2

Datum: 26. X. 1982

PRESEDNIK
izvršnega sveta
Franci Borsan

OB KAVI i. t. d. ...

PRIZORIŠČE: predverje ženske garderobe.

ČAS: deseta ura dopoldne.

NASTOPAJOČI: tri tovarišice, dva tovariša in v. d. moje malenkosti.

Pridem torej ob desetih zjutraj (po novem delovnem času) na kavo k avtomatu in se postavim za že tam prisotne: dva tovariša in dve tovarišici. Vsi štirje so v predpisanih modrih kombinezonih, rahlo umazanih, po čemer sklepam, da spadajo med neposredne proizvajalce. Prvi tovariš, s premajhno kapo, potisnjeno na nos, si daje opravit z gumbi na avtomatu, drugi si pravkar prižiga čik, obe tovarišici, ena priletna, druga mlajša, se nestrpnostno prestopata z noge na nogo ter me s pogledom kritično merita od nog do glave; z rahlim postankom v sredini.

„Kaže, da je tale brozga tudi za gospode dobra,“ nedoločno ugotovi starejša tovarišica in ob tem predrzno zre vame.

Ker kot skorajšnji prišlek ne vem, o čem teče debata in ker ne morem presoditi, ali opazka nanaša name ali ne, si z nerodno kretinjo zategnem kravato ter pevidno molčim.

Tovariš s kapico beza po avtomatu. „Prekleti drek,“ nenadoma izbruhne, „stabilizacijske dinarje meče ven!“ Prevrne vse žepe, da bi našel kovance s premerom 1981 po JUS.

„Dajmo, človek,“ se oglasi oni s čikom, „skidaj že vendar svoje truplo! Če nimaš denarja, poprosi gospoda tamle, pa ti bo posodil!“ puhne dim v moji smeri.

Ugotovim, da je ozračje naelektreno in da mi neposredni proizvajalci niso naklonjeni. Se vedno molčim.

„Ja, za jurja bi pa še lahko dali kaj boljšega, kot je tole,“ prizadeto ugotovi mlajša tovarišica. „Pa še čakati moraš za ta denar pol ure!“

Tovariš s kapico medtem dobi svoj kofe, ritne ob mlajšo in reče: „Ti bi za jurja delala še kaj drugega, ne zgolj postopala tu!“

„Prasec!“ reče mlajša s studom v glasu.

Ugotovim, da zadeva postaja zanimiva in pozabim na razmišljanje, če ne bi morda kazalo oditi zaradi vrste, počasnosti mašine in sovražnega vzdušja do mene. Torej ostanem in čakam.

V poslušanju mono in dialogov me zmoti nov prišlek, žen-

ščina, med brati težka kakih sto kil, ki se nam pridruži. En sam njen poprsek me spominja na kupolo cerkve sv. Petra v Rimu. Ker ni v kombinezonu, presodim, da ne spada med neposredne proizvajalce.

„Kje pa je vrsta?“ zažgoli in se grobo vrine med moj hrbet in zid. Pri tem me z obema kupolama odrine, tako da se moram nehote oprijeti starejše tovarišice pred seboj. Skorajda jo poljubim v vrat.

„Tovariš, ne prerivajte se,“ nervozno podzigne glas, „in nikar me ne skušajte šlatati!“ reče ona pred menoj.

„Ha, ha,“ reče proizvajalec s čikom, ki ravnokar odhaja s svojim lončkom, „pri tebi pa človek res nima česa šlatati. Saj si suha kot državni proračun. Ne rečem. onale gospa, tamle zadaj!“

„Poslušajte, vi, iz mene se že ne boste delali norca!“ nemudoma pribije tovarišica s kupolami. „Tu sem tako rekoč uradno, saj sem prišla po kavo za stranke. In če bi bilo vse po

pravilih, bi me morali spustiti naprej!“

„No, kar zadeva mene,“ se tokrat prvič oglašim, „sem odločno proti!“ Rahlo se naslonim nazaj ter začutim trdoto kupol, vkleščanih med zid, tovarišico in mene. Od obeh tovarišic pred seboj požanjam poglede priznanja.

Oni, ki ima kapico na nosu, z vžgalico meša tekočino v lončku, pokusi ter si opeče jezik. „Hudiča,“ pravi „saj tu notri sploh ni cukra!“

„Tega ni že tri dni,“ neprizadeto meni tisti s čikom. „Jaz sem kar pljunil not, tako ima vsaj okus po rumu!“

„Nekateri, ki so zadolženi za skladkor, se med službo zgolj čohajo po riti,“ reče meni očitno nenaklonjena starejša.

Čutim se prizadetega, zato vljudno pojasnim: „Tovarišica, avtomati so v zasebni lasti.“

„Ni važno,“ pritegne debela za menoj, „mi hočemo za svoj denar kavo, sladkor, lonček in žličko za mešanje – vse to v primerni količini in kvaliteti, seveda. Za to mora nekdo iz firme poskrbeti!“

Mislím si, da je babura iz prodaje, vendar ne rečem nič.

Oni, z rumovim pljunkov v kofetu, navihano pogleda debelo in reče: „Vi, spoštovana, ste pravkar izjavili, da kavo jemljete za stranke. V danem primeru moram torej domnevati, da ni-

kakor ne more biti govora o „vašem“ denarju. Sicer pa, če je za nas dober kofe brez cukra, bo tudi za vaše tako zvane stranke.“

„Ne dovoljujem si nikakršnih podtikanih, tovariši!“ je odločna napadena. „Tudi vi bi pili kavo iz reprezentančnega fonda, če bi mogli. Sicer pa se ne bom prepirala z vami, to mi je pod čast!“ reče vzvišeno in me z odbijajoči porine že za kak meter proti avtomatu, kajti zdaj sem na vrsti.

Počakam za lučko, porinem kovanec v režo, pritisnem na dolgo in čakam. V stroju nežno zaropota, iz pipice pricurlja, lončka pa od nikoder. Nemudoma brcnem mašino v dimlje – brez uspeha. Hitro zgrabim že odvrženi umazani lonček iz bližnje posode ter ga podstavim. Prepozno. Kava je medtem odcurljala.

„Tristo zelenih hudičev,“ zakolnem, „za takele svinjarije bi v firmi dejansko nekdo moral odgovarjati!“ mi uide. Razmišljam, kdo bi mogel biti odgovoren za piskrce, pa mi nič pametnega ne pride.

Vse tri babe me prezirljivo gledajo in se režijo. Ugibajo, kaj bom storil.

„Zdaj je, kar je!“ važno usekam, pustim umazani lonček, kjer je, ter vržem še enega jurja.

Ona, s kupolami, za menoj reče: „Kave, brez sladkorja in v svinjskih piskrcih, strankam pač ne bom nosila. Gre za pomembne ljudi. Prišli so iz Zagorja, od daleč!“

„Kaj pa boste storili?“ vpraša „tamlada“ in previdno sreba svojo grenčico.

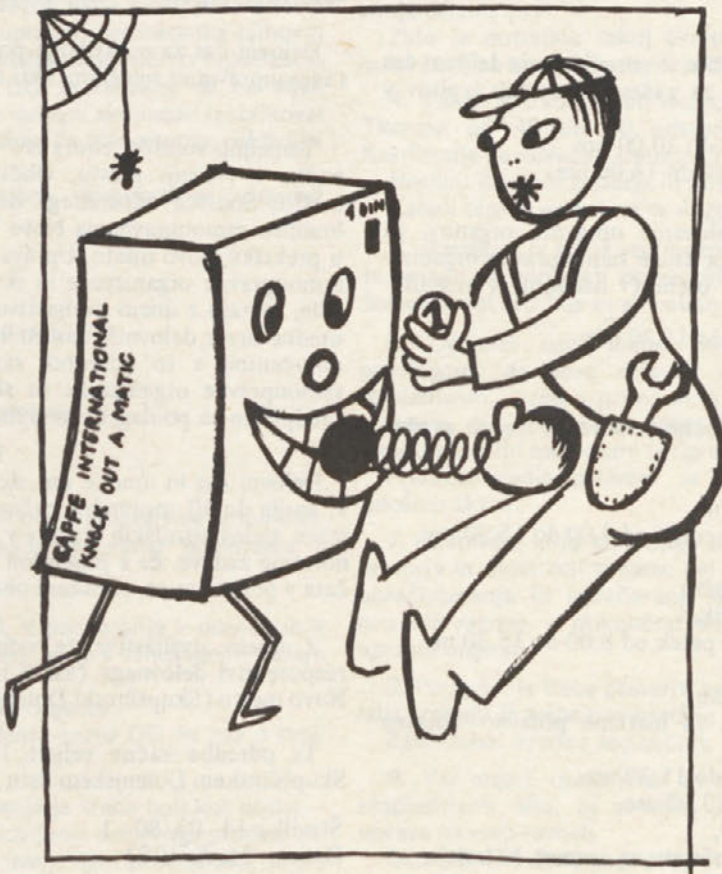
„Tastara“ prestavi lonček iz leve v desno in doda: „Domnevam, da boste šli k Čefidlju ali celo na Breg. Na „Breg kofe“, kakopak!“

„Ne, gospoda moja, pomota!“ pravi „tatežka.“ „Šla bom v bife in skuhala res pravo kavo!“

Brborija, ki jo žrem, se mi zaleti, vendar vseeno utegnem vprašati: „V kateri bife pa, če smem prositi?“

Debela me pogleda v smislu, kot sicer gledamo zamortizirane stare lajne, in domišljavo izusti: „Ja, v kateri bife le, kolega? V tale, za ogrom pač!“ Skuša se oddaljiti.

„Moment!“ rečem in previdno primem žensko za rokav. „Bifeja že od 1. 9. 1982 dalje ni,“ zdikiram, „in sicer po sklepu operativnega štaba od 30. 7. 1982!“ Pomembno se ozrem naokrog in onadva, tista s kapo in čikom, trenutno že s praznima piskrcema, prikimata.

„Razen za pomembne in povsem natančno določene izjeme!“ pristavi tovariš s čikom in rumovim okusom. „Med katere pa vi, po pojavi sodeč, nikakor ne morete spadati!“

„Pišite me vsi skupaj lepo v rit!“ reče priletnica. „Saj menda nismo priplavali po župi!“

Mlajša eksa svoj lonček in pravi: „Moram iti, šef me bo zajebal!“

Človek prestavi kapico z nosu na teme, odvrže piskrc in reče: „Geva skupaj, morda se še kje ustaviva. S šefom bom že uredil.“ Odideta.

„Ah, vidite,“ reče tastara potrto, „takšno je pač življenje.“

Za stotinko sekunde se zazre vame, za sekundo pa v onega s čikom, ki je svoj kofe popil že pred pol ure. Tovarišici iz domnevne prodaje, ki negotovo zre proti odmrlemu bifeju, ne privošči pogleda. Nato obe, v gosjem redu, zapustita prizorišče.

„Stari moj,“ mi reče proizvajalec s (tretjim) čikom, „vse skupaj iz dreka piska!“ Za vsak primer brčne v mašino in odide.

Počakam za trenutek in si mislim: „Kako lepo je delati v firmi, kjer se ljudje razumejo!“

Iz preddverja me vržejo novi prišleki.

Urnik zakonske svetovalnice

Glede na spremenjen delavnik v občinskih upravnih organih, sodiščih, samoupravnih interesnih skupnostih in podobnih ustanovah ter v organizacijah združenega dela, kjer delavci delajo le v eni izmeni, obveščamo prihodnje zakonce o spremembi časa izvajanja širšega predzakonskega svetovanja.

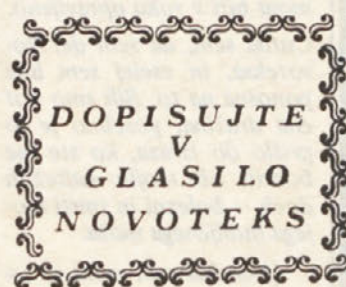
Prihodnji zakonci, ki želijo skupinsko razširjeno predzakonsko svetovanje, katerega izvaja skupina strokovnjakov (socialni delavec, zdravnik, psiholog, pa tudi občasni zunanji

sodelavci), se naj zglasijo vsako tretjo soboto v mesecu, vključno do marca naslednje leto od 7. do 8. ure v zakonski svetovalnici Centra za socialno delo Novo mesto, Glavni trg 7, soba št. 7. Zazeleno je, da se kandidati zglasijo v zakonski svetovalnici, še preden prijavijo poroko pri matični službi. Vse informacije o izvajanju predzakonskega svetovanja in njegove vsebine dobijo prihodnji zakonci vsak torek v tednu od 8. do 13. ure in vsak četrtek od 14. do 17. ure.

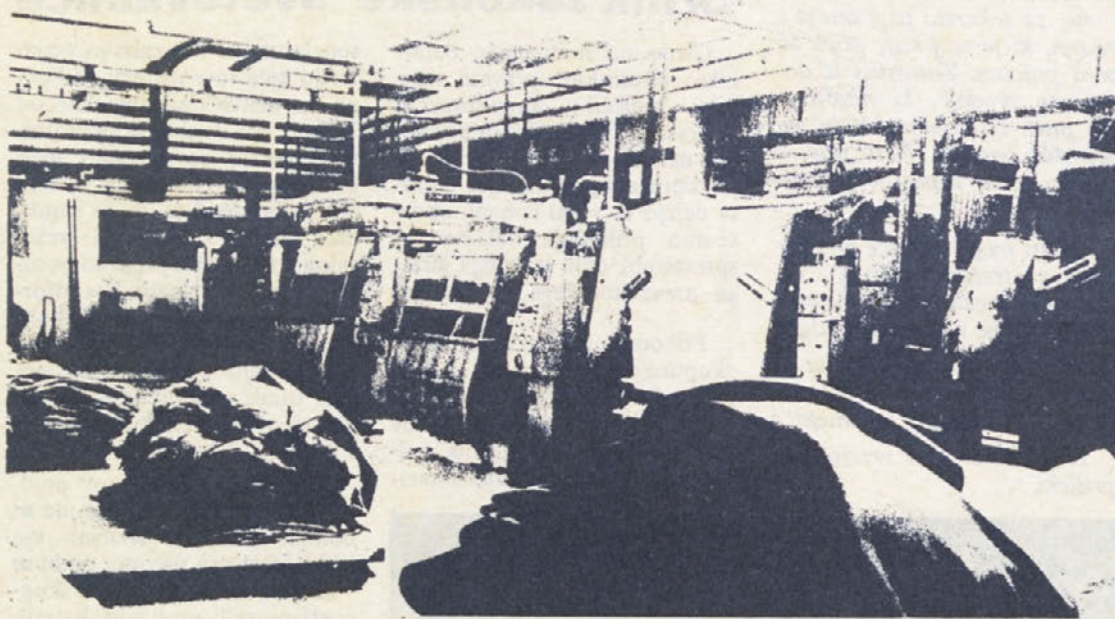
Eden izmed namenov predzakonskega svetovanja je, da se bodoče zakonce seznanijo, kje lahko poiščejo pomoč, če bi se v življenjski ali družinski skupnosti pojavili problemi, katerih sami ne bi bili sposobni rešiti in zaradi katerih bi bila ta skupnost ogrožena. V zakonski svetovalnici izvajajo tudi zakonsko in družinsko svetovanje. Ni novost, da se v zakonskih skupnostih pojavljajo nesporazumi, ki zaostrijo odnose med člani družine. Pri mlajših zakonskih parih so to morda problemi prilagajanja in usklajevanja na pomembnih področjih skupnega življenja, kot na primer delitev dela, organizacija prostega časa, spolna neusklajenost, neusklajenost pri gospodarjenju. Lahko se pojavijo pomembnejši razkoraki med pričakovanji in predstavo o družinskem življenju in realnostjo. Pri zakoncih s srednjim zakonskim stažem so lahko v ospredju problemi v družini, kot so alkoholizem enega od zakoncev, vzgojni problemi odrasčajočih otrok, delovna obremenitev enega od zakoncev itd. Pri zakoncih z več kot dvajset let trajajočim zakonskim stažem je lahko v ospredju odhod otrok iz družine, kriza ob upokojitvi, skupno življenje s poročenimi otroki.

Zakonci, ki imajo takšne ali drugačne težave v zakonskem in družinskem življenju, lahko spontano poiščejo pomoč v zakonski svetovalnici, kjer jim bodo svetovali ali jih usmerjali v druge interesne institucije.

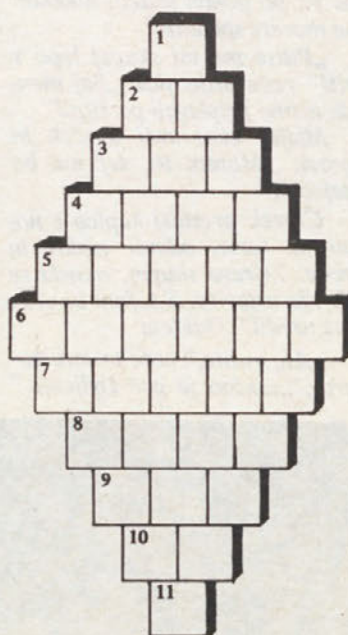
Na razgovor se lahko zglasita zakonca skupno ali posamično vsak ponedeljek in petek od 8. do 16. ure, ob sredah pa od 8. do 18. ure.

Bralcem
želimo srečno zdravo
in uspešno polno Novo leto 1983

Vreteno

Prvi v vedri rekreaciji

EKIPA DELOVNE ORGANIZACIJE NOVOTEKS ZMAGALA V VEDRI REKREACIJI NA TEKMOVANJU DŠI OBČINE NOVO MESTO

Vedra rekreacija je novejša oblika tekmovanja na delavskih športnih igrah občine Novo mesto. Zadnja leta so bili vodilni v vedri rekreaciji člani tovarne zdravil KRKA. Saj je ta delovna organizacija nastopala tudi v republiškem merilu in dosegla viden rezultat, drugo mesto v Sloveniji. Tako je zmaga ekipe DO NOVOTEKS še bolj pomembna. Naša dekleta in fantje

so nastopili v spomladanskem in jesenskem delu. Ker je bilo več skupin, se je v finalni del uvrstil le zmagovalec skupine. V naši skupini so nastopile še ekipe: Cestno podjetje, Iskra Novo mesto in Uprava za notranje zadeve Novo mesto. V dveh srečanjih spomladi in jeseni je bila zmaga ekipe DO Novoteks prepričljiva. Tako so bila odprta vrata za finale in v najsla-

bšem primeru že zagotovljeno 3. mesto. Ekipo DO Novoteks so zastopali Martina Makše, Jelena Miljevič, Lidija Plut, Jadranka Vidmar, Franc Brezovar, Ivan Goričar, Tine Filip in Zdenko Ban. V finalu sta nastopili še ekipa tovarne zdravil Krka in IMV. V prvem kolu sta se srečali ekipo DO Novoteks in IMV. Prva igra, preskakovanje vrvi, je prepričljivo pripadla naši ekipi, saj so v tej igri naša dekleta in fantje zelo spretni.

Igra skok v daljino z mesta je pripadla ekipi IMV. Vedeli smo, da bo boj za zmago težak. Vendar je bila na vrsti igra podajanje medicinke sede, ki zahteva dobro razgibanost in v kateri so naša dekleta in fantje trenutno najboljši v Novem mestu. Tako je bil po treh igrah rezultat 2 proti 1 za DO Novoteks. Vlečenje vrvi je bilo odločilno, ali bomo zmagali ali pa bo rezultat neodločen in, kar pa sledi, bo ponovno srečanje, v kateri igri, pa bo odločil žreb. Kljub najbolj šibki točki naše ekipe, to je vlečenje vrvi, je bila po težkem boju zmaga naša. Vendar s tem še ni bilo odločeno, kdo bo zmagovalec v vedri rekreaciji. Ekipa tovarne zdravil Krka je s težavo premagala ekipo IMV. Tako je bilo za ekipo DO Novoteks drugo mesto že doseženo. Dvoboj med ekipama DO Novoteks in tovarne zdravil Krka je bil razburljiv. Po vseh igrah je bil rezultat neodločen, sledil je torej žreb. Imeli smo srečo, saj je bila izžrebana igra preskakovanje vrvi. Bilo je malo treme in dvoma, ali bomo uspeli. Vendar so se naša dekleta in fantje odrezali z neponovljivim rezultatom 50 preskokov v 40 sekundah, kar je zelo dober rezultat. Veselje v naši ekipi je bilo nepozabno. Veliko truda je bilo vloženo za doseg prvega mesta in zato lahko fantom in dekletom samo čestitamo za njihovo sodelovanje.

1. kratica na Zemljin tečaj;
2. označba za iracionalno število, ki izraža razmerje med dolžino kroga in premerom;
3. epirski kralj (319 do 277 pr. n. št.);
4. vrsta vezave, tudi rebričasta tkanina v taki vezavi;
5. nekdanji zelo pogost poklic;
6. gnojna okužba;
7. v pomorstvu težka jeklena kljuka (maček) mn.;
8. cesta z okljuki;
9. glasilo centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije;
10. mera za površino 100 kvadratnih metrov;
11. v glasbi oznaka za desno roko.

Če ste v prejšnji številki pravilno rešili vreteno, ste dobili:

1. A, 2. VA, 3. VAN, 4. NOVA, 5. AVNOJ, 6. NOVAJA, 7. NAVOJ, 8. JONA, 9. JNA, 10. NA, 11. N.

Zahvala

Vsem sodelavkam in sodelavcem se pristočno zahvaljujem za vsa leta skupnega dela v delovni organizaciji. Težko mi je bilo začeti leta 1956, ko sem se brez delovnih navad v idnustriji zaposlila v Novoteksu. Vendar ob izdatni pomoči vseh vas sem se hitro živela v delo, premagala začetne težave in poprijela za delo, kot da sem vse življenje delala z vami. Delala sem, kolikor mi je zdravje dopuščalo, tudi po rednem delovnem času, če je to bilo potrebno, saj sem se zavedala, da delo mora biti v roku opravljeno.

Čutila sem, da sem del Novoteksa, in vselej sem bila ponosna na to. Bili smo kot ena družina, posebno je to prišlo do izraza, ko ste me bodrili ob mojih najtežjih dneh – bolezni in smrti mojega ljubljenega moža.

Hvaležna sem vsem za tovarištvo in vse ure, ki smo jih preživeli skupaj na delu.

Prav posebno pa se zahvaljujem za prisrčne besede ob slovesu in dragoceno darilo, ki ste mi ga ob tej priliki izročili. To darilo me bo spominjalo na srečna leta dela v Novoteksu, saj je ta postal moj drugi dom in na vas, moji dragi sodelavci, pa tudi na vse člane kolektiva, s katerimi sem sodelovala po službeni dolžnosti ali v družbenopolitičnih organizacijah. Prav posebno pa še kot aktivisti Rdečega križa, saj sem kot predsednica KO Rdečega križa Bršljin imela zelo dosti opravka tudi z aktivom RK Novoteks ter uspešnimi akcijami, ki smo jih skupaj načrtovali in izpeljali.

Za vse še enkrat iskrena hvala. Delovni organizaciji Novoteks želim uspešno premagovanje današnjih gospodarskih težav ter uspešen nadaljnji razvoj.

HVALA VAM!

PAVLA AVBAR

MIHA LEGAN

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

NOVOTEKS

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako zadnje sredo v mesecu v nakladi 2000 izvodov. Glasilo ureja izdajateljski svet: Hinko Sintler (predsednik), Danilo Kovačič (glavni in odgovorni urednik), Jana Jovič, Mojca Peroci, Katica Zuanović, Brane Drganc, Alojz Štrbenc, Bojan Luzar, Marjan Žalac in Rudi Vlašič. Uredništvo: NOVOTEKS, Novo mesto, Foersterjeva 10 – Časopisni stavek, filmi in prelom: DITC Novo mesto, TOZD GRAFIKA; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.